

ISSN 0005-8777

Benelux Publicatieblad

Jaargang 2016
Nummer 2
Datum uitgifte 20/06/2016

Jaarverslag

3**JAARVERSLAG 2015****3**

Beschikkingen

55

BESCHIKKING van het Benelux Comité van Ministers tot benoeming van een effectief lid in de Raadgevende Commissie bevoegd inzake ambtenarenrechtspraak voor de personen in dienst van de Unie – M (2016) 3 **55**

BESCHIKKING van het Benelux Comité van Ministers tot aanwijzing van een nieuwe Luxemburgse commissaris – M (2016) 4 **56**

Prejudiciële vragen

57

BENELUX-GERECHTSHOF – Zaak A 2015/1 – BVBA UPPER AT HOME tegen BVBA THE WORKS – Verzoek om een prejudiciële beslissing, gedaan bij tussenvonnissen van de rechtbank van koophandel Antwerpen, inzake BVBA Upper At Home tegen BVBA The Works **57**

Jaarverslag

JAARVERSLAG 2015

Inhoud

A.	INLEIDING	5
B.	ACTIES VAN DE BENELUX-INSTELLINGEN	6
	Comité van Ministers.....	7
	Secretariaat-Generaal.....	11
C.	PROJECTEN	12
1.	ENERGIE	12
1.1.	Voltooien van de interne energiemarkt	12
1.2.	Garanderen van de betrouwbaarheid van de energievoorziening	14
1.3.	Bevorderen van energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en CO ₂ -reductie	15
2.	LEEFMILIEU EN RUIMTE.....	17
2.1.	Verbeteren van de leefomgeving	17
2.2.	Bevorderen van de biodiversiteit	19
2.3.	Veiligstellen van de voedselketen	21
3.	SOCIALE COHESIE.....	22
3.1.	Bevorderen van de arbeidsmobiliteit.....	22
3.2.	Vergroten van de grensoverschrijdende patiëntenmobiliteit.....	25
4.	ECONOMIE EN KENNIS.....	26
4.1.	Faciliteren van ondernemerschap en competitiviteit	26
4.2.	Versterken van de Benelux interne marktwerking	27
5.	MOBILITEIT	28
5.1.	Faciliteren van grensoverschrijdend transport	28
5.2.	Optimaliseren samenwerking logistiek	30
5.3.	Bevorderen van duurzame mobiliteit	32
6.	VEILIGHEID EN PERSONENVERKEER	34
6.1.	Politiële samenwerking	34
6.2.	Justitiële samenwerking	37
6.3.	Bestuurlijke aanpak van de criminaliteit en samenwerking op het gebied van cyberveiligheid en -criminaliteit	38
6.4.	Crisisbeheersing en rampenbestrijding.....	39
6.5.	Personenverkeer	41
7.	FRAUDEPREVENTIE	42
7.1.	Fiscale samenwerking en strijd tegen de fraude.....	43
7.2.	Sociale reglementering en strijd tegen de fraude.....	46
7.3.	Aanpakken van oplichting van bedrijven	48

D.	BENELUX ALS KENNISCENTRUM EN PROEFTUIN VOOR EUROPA.....	49
1.	EEN PLATFORM VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING	49
2.	ONTWIKKELING VAN HET BENELUX-RECHT	50
3.	MONITORING VAN SAMENWERKING INZAKE EU-REGELGEVING	51
4.	SAMENWERKEN MET ANDERE (DEEL)STATEN EN INTERNATIONALE ORGANISATIES	52
	Noordrijn-Westfalen (NRW).....	52
	Euro Contrôle Route.....	53
	Schelderaad	54
	Internationale Maascommissie en Internationale Scheldecommissie.....	54

A. INLEIDING

Voorliggend jaarverslag is het derde jaarverslag in opvolging van het gemeenschappelijk werkprogramma 2013-2016 en geeft een overzicht van de geboekte resultaten in 2015.

Dit jaarverslag wordt, zoals bepaald in artikel 2 van het Benelux-Unie Verdrag, vastgesteld door het Benelux Comité van Ministers en is bedoeld om het Benelux-Parlement en onze stakeholders te informeren over de voortgang van de Benelux-activiteiten.

Het Comité van Ministers kwam dit jaar veelvuldig, en steeds in andere samenstelling, bij elkaar. Zo werd op het vlak van energie ingezet op de verdere ontwikkeling van het Benelux Energie Expertise Netwerk waarbij instellingen, universiteiten en andere kenniscentra hun kennis inzake hernieuwbare energie bundelen. Het succes van dit netwerk illustreert nog eens dat onze landen willen blijven inzetten op onderzoek en innovatie.

Daarnaast werd een politieke verklaring ondertekend tussen de Benelux-landen, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en Zwitserland om de komende vier jaar op het vlak van bevoorradingzekerheid en flexibiliteit van onze elektriciteitsmarkten nog verder samen te werken. Niet alleen hebben de Benelux-landen aandacht voor de verdere ontwikkeling van een Benelux Energie Unie maar wordt tevens ingezet op alternatieve vormen van energie, zoals windenergie. Op de Noordzee conferentie in Oostende in oktober werd duidelijk dat er nog veel windmolenparken verder uitgebouwd kunnen worden om ze te verbinden met het vasteland.

Op het vlak van transport maakten onze landen kaderafspraken om op bepaalde trajecten en binnen bepaalde gebieden langere en zwaardere vrachtwagens toe te staan. Daarnaast ondertekende het Benelux Comité van Ministers een politieke verklaring waarbij verder werk gemaakt wordt van de uitbouw van alternatieve brandstoffen bij personenwagens.

De eerste ministers kwamen op 29 april samen en ondertekenden een actieplan voor banen en groei. Een aantal van deze voorgestelde acties werden door het Secretariaat-Generaal reeds opgestart en gecoördineerd. Zo werden afspraken gemaakt dat selectief ingezameld en gesorteerd papier geen afval meer is. Een eerdere oefening om dit op EU-vlak te regelen is niet gelukt.

In een goed werkende interne markt moet de sociale dumping hard worden aangepakt. De Benelux-landen gaan onder meer inzetten op gemeenschappelijke controles en deze afspraken werden voorgelegd aan Europa en andere regionale samenwerkingsverbanden zoals de Baltische staten.

Om veiligheidsredenen zag het Secretariaat-Generaal zich genoodzaakt de geplande Week van de Veiligheid, voorzien voor het einde van het jaar, te annuleren. Dit neemt niet weg dat er dit jaar hard gewerkt is aan de samenwerking tussen de politiediensten.

Tijdens een rondetafelconferentie van 14 december rond circulaire economie, in aanwezigheid van de betrokken bewindslieden uit onze drie landen, bleek potentieel om rond dit thema in Benelux-verband samen te werken. Gestimuleerd door dit alles, willen de Benelux-landen verdere stappen nemen en mogelijk het voortouw nemen rond de uitbouw van een circulaire economie. Dit thema zal dan ook de volgende jaren verder uitgewerkt worden.

Benelux Comité van Ministers

B. ACTIES VAN DE BENELUX-INSTELLINGEN

Om haar doelstellingen te bereiken beschikt de Benelux Unie over vijf instellingen. Elke instelling vervult een specifieke aanvullende rol in deze samenwerking.

Dit verslag heeft enkel betrekking op de volgende instellingen: het Comité van Ministers, de Raad en het Secretariaat-Generaal. Er wordt geen melding gemaakt van de werkzaamheden van de Raadgevende Interparlementaire Benelux-raad ('Benelux-Parlement', zie onder http://www.beneluxparl.eu/Pages/_NL/Home.aspx) en evenmin van de werkzaamheden van het Benelux-Gerechtshof (zie onder www.courbeneluxhof.be). De samenwerking tussen de drie regeringen van de Benelux op het gebied van buitenlands beleid komt aan bod in een afzonderlijk jaarverslag dat door het alternerend voorzitterschap van de Benelux Unie wordt opgesteld.

Voor meer informatie over de hierna genoemde acties, evenementen en initiatieven verwijzen we eveneens naar de website www.benelux.int en met name het onderdeel 'Actueel'.

Comité van Ministers

Het Comité van Ministers is het hoogste beslisorgaan van de Benelux Unie en wordt in functie van het thema samengesteld uit een of meerdere bevoegde ministers van elk land, al naar gelang zijn structuur en organisatie.

Het Comité van Ministers van Buitenlandse Zaken legt jaarlijks de projecten voor het komende jaar vast. Dit Comité van Ministers wordt voorbereid door de Raad. Deze Benelux-Raad is op 10 november onder Belgisch voorzitterschap samengekomen.

Onder het Belgisch voorzitterschap kwam het Comité van Ministers op volgende momenten samen:

- Op 20 januari lanceerde het Comité van Ministers onder Belgisch voorzitterschap het jaarplan 2015. Drie prioriteiten werden naar voor geschoven:
  - 1) Energie;
  - 2) Duurzame mobiliteit;
  - 3) Veiligheid.Daarnaast werd op datzelfde moment ook het Verdrag over de Benelux Interparlementaire Assemblee ondertekend door alle betrokken regeringen. Momenteel doorloopt dit verdrag de ratificatieprocedures binnen de drie landen;
- Op 3 en 4 februari had een ontmoeting plaats tussen de ministers van Buitenlandse Zaken van de Benelux-landen en van de Baltische staten in Tallinn;
- Op 24 februari ondertekenden de Belgische staatssecretaris voor Asiel en Migratie en de Nederlandse staatssecretaris van Veiligheid en Justitie in Den Haag een intentieverklaring over nauwe samenwerking op het gebied van asiel- en migratiebeleid;
- Op 2 maart ondertekenden de Belgische staatssecretaris voor Asiel en Migratie alsook de gevolmachtigde vertegenwoordigers van Luxemburg en Nederland in Brussel met de minister van Buitenlandse Zaken van Kazachstan een terug- en overnameovereenkomst en een overeenkomst inzake afschaffing van de visumplicht;
- Op 4 maart hebben België, Luxemburg en Nederland het verdrag over gezamenlijke luchtruimbewaking ondertekend (QRA/Renegade);
- Op 29 april had een Top van de Benelux-regeringsleiders plaats in Brussel;
- Op 18 mei stelde het Comité van Ministers, in de formatie van de ministers bevoegd voor Hoger Onderwijs, een beschikking vast betreffende de automatische wederzijdse generieke niveauerkenning van diploma's hoger onderwijs ('Beschikking Germain Dondelinger');
- Op 8 juni ondertekenden de Belgische minister van Energie, de Nederlandse minister van Economische Zaken en de Luxemburgse minister van Economie met hun collega's van het Pentilateraal Energie Forum te Luxemburg een tweede politieke verklaring die een nieuw actieplan rond energiesamenwerking voor een periode van 4 jaar vastlegt;
- Op 15 juni ondertekende de Belgische minister van Landbouw namens het voorzitterschap van het Comité van Ministers een beschikking betreffende de sanitaire garanties voor bepaald kleinvee bij grensbeweidings;

- Op 23 september ondertekende de Belgische staatssecretaris voor de Strijd tegen de Sociale Fraude namens het voorzitterschap van het Comité van Ministers een aanbeveling betreffende de ontwikkeling van een multilaterale samenwerking in de strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude op Benelux- en Europees niveau;
- Op 19 oktober stelde het Comité van Ministers, inclusief op het niveau van de Belgische Gewesten, een aanbeveling vast inzake samenwerking betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen;
- Op 15 november had een diner te Brussel plaats van de ministers van Buitenlandse Zaken van de Benelux met de ministers van de Baltische staten;
- Op 16 november kwam het Comité van Ministers samen in de formatie van de ministers van Buitenlandse Zaken. Tijdens die bijeenkomst werd overgegaan tot de ondertekening van een beschikking betreffende proeven met langere en zwaardere vrachtwagencombinaties, waarbij een intra-Benelux grens wordt overschreden, en van een aanbeveling betreffende criteria die bepalen wanneer nuttig toegepast papier niet langer als afval wordt aangemerkt;
- Op 23 november bezochten de drie ministers van Buitenlandse Zaken van de Benelux de Oekraïense hoofdstad Kiev;
- Op 30 november stelde het Comité van Ministers, in de formatie van de ministers van Economie, een aanbeveling vast inzake territoriale leveringsbeperkingen in de Benelux;
- Op 14 december presenteerden de Belgische minister van Energie, van Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling, de Luxemburgse staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en de bevoegde Nederlandse directeur-generaal hun ambities rond circulaire economie op het Secretariaat-Generaal.

Het Comité van Ministers stelde volgende juridische Benelux-instrumenten vast (exclusief administratieve aangelegenheden betreffende het Benelux Secretariaat-Generaal):

- Beschikking M (2015) 1 van 27 maart 2015 tot benoeming van de Raadgevende Commissie bevoegd inzake de rechtsbescherming van personen in dienst van de Benelux-Organisatie voor de Intellectuele Eigendom (merken en tekeningen of modellen);
- Beschikking M (2015) 3 van 18 mei 2015 betreffende de automatische wederzijdse generieke niveauerkenning van diploma's hoger onderwijs ('Beschikking Germain Dondelinger');
- Goedkeuring op 1 juni 2015 van het huishoudelijk en procedurereglement van de Raadgevende Commissie bevoegd inzake rechtsbescherming van personen in dienst van de Benelux-Organisatie voor de Intellectuele Eigendom;
- Beschikking M (2015) 4 van 15 juni 2015 betreffende de sanitaire garanties voor bepaald kleinvee bij grensbeweiding;
- Aanbeveling M (2015) 7 van 23 september 2015 betreffende de ontwikkeling van een multilaterale samenwerking in de strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude op Benelux- en Europees niveau;
- Beschikking M (2015) 8 van 9 oktober 2015 tot opstelling van een Protocol tot wijziging van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming (het Protocol zelf werd gesloten op 17 februari 2016);
- Beschikking M (2015) 9 van 9 oktober 2015 tot opheffing van Beschikking M (2012) 3 van het Benelux Comité van Ministers tot wijziging van het toepassingsgebied van de Beschikkingen M (96) 8 en M (83) 17 met betrekking tot geweren en munitie en andere middelen die voor de jacht op de onderscheiden wildsoorten zijn toegestaan en Beschikking M (2014) 3 van het Benelux Comité van Ministers tot instemming met de toepassing van artikel 13, lid 1 van de Benelux-Overeenkomst M (70) 7 op het gebied van de jacht en de vogelbescherming;
- Aanbeveling M (2015) 10 van 19 oktober 2015 inzake samenwerking betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen;
- Beschikking M (2015) 11 van 4 november 2015 tot benoeming van een plaatsvervangend rechter bij het Benelux-Gerechtshof;
- Aanbeveling M (2015) 14 van 30 november 2015 inzake territoriale leveringsbeperkingen in de Benelux;
- Beschikking M (2015) 15 van 16 november 2015 betreffende proeven met langere en zwaardere vrachtwagencombinaties waarbij een intra-Benelux grens wordt overschreden;
- Aanbeveling M (2015) 16 van 16 november 2015 betreffende criteria die bepalen wanneer nuttig toegepast papier niet langer als afval wordt aangemerkt.

Het Comité van Ministers beantwoordde volgende aanbevelingen en vragen van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad:

- Aanbeveling over de meeneembaarheid van diploma's en beroepskwalificaties (doc. 858/2);
- Aanbeveling betreffende de Benelux-samenwerking inzake defensie (doc. 855/2);
- Aanbeveling over de beperking van het gebruik van milieuschadelijke stoffen in de visserij en het promoten van milieuvriendelijke alternatieven (doc. 861/2);
- Aanbeveling over cybersecurity (doc. 854/2);
- Aanbeveling met betrekking tot de bedrieglijke aanwezigheid van paardenvlees in verwerkte producten (doc. 851/2);
- Aanbeveling met betrekking tot de misleidende handelspraktijken jegens bedrijven en particulieren (doc. 859/1);
- Aanbeveling betreffende de oprichting van een Benelux telecomzone (doc. 856/2 + 856/4);
- Aanbeveling betreffende de voorgenomen tolheffing op het federaal Duits grondgebied voor de eigenaars van personenvoertuigen (doc. 862/2).

Volgende verslagen werden aangeboden aan de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad:

- Jaarverslag 2014 van de Benelux Unie;
- Het 58^e verslag van de regeringen over de samenwerking tussen de drie staten op het gebied van buitenlands beleid.

Secretariaat-Generaal

Het Secretariaat-Generaal is de centrale spil van het uitvoerende deel van de Benelux Unie. Het beschikt over de nodige kennis en ervaring die in de loop der jaren is opgedaan, levert strategische, diplomatische, procesmatige en facilitaire steun en is een overlegplatform van de drie landen. Dit vaste steunpunt biedt het voordeel dat dwarsverbanden tussen de verschillende thema's en initiatieven kunnen worden gelegd en, in voorkomend geval, sommige administratieve hobbels gemakkelijker kunnen worden genomen. Het Secretariaat-Generaal beschikt eveneens over een uitgebreid netwerk van contactpunten met overheden en instellingen binnen en buiten de Benelux.

Wat is de rol van het Secretariaat-Generaal?

- Toetsen van voorstellen voor nieuwe initiatieven van een van de partners en zelf eigen voorstellen doen;
- Stimuleren van de samenwerking door praktische en inhoudelijke voorstellen uit te werken en ze vervolgens ter goedkeuring voor te leggen aan de vertegenwoordigers van de drie Benelux-landen;
- Actief bijdragen aan het streven naar compromissen om de samenwerking vooruit te helpen;
- Voorbereiden van de agenda, de verslaglegging doen en zorgen voor de opvolging van de afgesproken actiepunten;
- Bekleden van het voorzitterschap bij werkvergaderingen;
- Ondersteunen van de landen bij de uitwerking van het juridische en het praktische kader voor de afgesproken actiepunten;
- Optreden als procesbeheerder, met name bij de uitwerkingsfase;
- Organiseren, beleggen en faciliteren van vergaderingen, symposia en conferenties die binnen de opdracht van het Secretariaat-Generaal vallen;
- Opzetten van een samenwerking rond de implementatie van Europese regelgeving die onderling tussen de drie landen wordt afgestemd;
- Voorbereiden van de juridische instrumenten van het Comité van Ministers (Benelux-beschikkingen, -aanbevelingen, -richtlijnen, -verdragen);
- Opvolgen van het goedkeuringsproces met betrekking tot de juridische Benelux-instrumenten;
- Zorg dragen voor de beantwoording en - voor zover de aanbevelingen betrekking hebben op de activiteiten binnen het Secretariaat-Generaal - opvolging van de aanbevelingen van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad;
- Voorbereiden van het jaarplan en het jaarverslag ten behoeve van het Comité van Ministers en bewaken van de voortgang;
- Voorbereiden van de begroting;
- Uitvoering van de begroting;
- Communicatie.

C. PROJECTEN

1. ENERGIE

STRATEGISCH OVERLEG

Deze samenwerking wordt aangestuurd door de directeuren-generaal Energie van de Benelux-landen. In het kader van het Penta zetten de ministers van Energie van de Benelux-landen de politieke lijnen uit samen met de ministers van de andere Penta-landen (Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en als waarnemer Zwitserland). Daarnaast treffen zij elkaar in de Ministeriële Conferentie van het 'North Seas Countries' Offshore Grid Initiative'.

Voltooien van de interne energiemarkt

1.1.1. Afstemmen energiebeleid

De Benelux-landen brachten hun goede praktijken inzake regionale samenwerking naar voor in de opbouw van de Energie Unie. De realisatie van de Energie Unie is een prioriteit voor de Europese Commissie. De Energie Unie moet Europa verzekeren van een betrouwbare en competitieve energievoorziening die de overgang maakt van fossiele naar duurzame energie. Een van de pijlers van dit project is de nauwere samenwerking op regionaal niveau. Met hun ervaring gaven de Benelux-landen aan hoe dit in de praktijk kan vorm krijgen. Voorafgaand aan de EU-ministerraad Energie in juni stelden de Benelux-landen hun resultaten voor aan de pers.

De Benelux directeuren-generaal deden samen een voorstel over betere samenwerking tussen enerzijds het 'Pentalateral Energy Forum' en anderzijds het 'Berlin Process', de samenwerking tussen de elektrische burens van Duitsland. Dit laatste vindt plaats op initiatief van de Duitse staatssecretaris voor Energie en bevordert de samenwerking tussen alle buurlanden van Duitsland in het licht van de Energiewende. Het doel is om de omschakeling naar een duurzame energiebevoorrading in Duitsland optimaal te organiseren in regionaal verband.

Naast de Benelux-ministers en directeuren-generaal gaven ook vertegenwoordigers van de werkgroepen een toelichting bij de regionale samenwerking zowel binnen de Benelux als daarbuiten, tijdens conferenties (Eurelectric conference), workshops (CEPS workshop on Schengenisation of EU Energy policy), lezingen (Heinrich Böll) of ronde tafels (Nordic Roundtable on energy cooperation).

1.1.2. Consolideren van de Penta groothandelsmarkt

Op 20 mei ging de pentalaterale 'Flow Based Market Coupling' van start. Deze innovatieve manier van verhandelen van grote partijen elektriciteit in de regio Benelux-Frankrijk-Duitsland was al in voorbereiding sinds het 'Memorandum of Understanding (MoU) of the Pentilateral Energy Forum' van 6 juni 2007. Het resultaat van deze samenwerking is een verdere marktintegratie van de grotere Benelux-regio, met in 2015 meer verhandelbare volumes op de grenzen en meer prijsconvergentie.

1.1.3. Versterken voorbeeldfunctie als regionale samenwerking binnen Europa

Op 8 juni werd te Luxemburg een nieuwe politieke verklaring van het 'Pentalateral Energy Forum' ondertekend door de energieministers van de Penta-landen. Het Secretariaat-Generaal werd bevestigd als secretariaat van dit samenwerkingsverband. Voorafgaand aan deze ondertekening werden de onderhandelingen hierover gefaciliteerd met alle betrokken landen. De Penta-landen onderstreepten hierbij het belang van de realisatie van een Energie Unie waarbij de regionale samenwerkingsverbanden de bouwstenen zijn. Samen met de ondertekening kon een nieuw werkprogramma voorgesteld worden. Om het belang van deze regionale pionier extra in de verf te zetten sloot ook de vicekanselier van Duitsland zich aan bij dit initiatief om tegelijkertijd ook een samenwerkingsakkoord te ondertekenen met de Benelux en al zijn andere buurlanden. In Brussel werd daaropvolgend met de ministeries, regulatoren en netwerkbeheerders tien jaar 'Pentalateral Energy Forum' gevierd.

Garanderen van de betrouwbaarheid van de energievoorziening

1.1.4. Verhogen leveringszekerheid elektriciteit

Op 11 maart publiceerden de overheden en de netbeheerders een gezamenlijke analyse over de voorzieningszekerheid in de regio. Met dit rapport zette de Benelux een belangrijke stap naar een echte grensoverschrijdende aanpak voor de leveringszekerheid van elektriciteit. De studie toont aan hoe belangrijk de grensverbindingen nu al zijn en in welke mate samenwerking tussen de landen de risico's op stroomonderbrekingen verder vermindert. Vanuit methodologisch oogpunt was de analyse een doorbraak. Voor het eerst werd van een echte regionale visie uitgegaan met een veel bredere dataset. De studie biedt een basis voor verdere samenwerking. Uiteindelijk willen de Benelux-landen zo tot een geïntegreerd concept voor regionaal georganiseerde leveringszekerheid komen.

1.1.5. Verhogen leveringszekerheid gas

De uitwisseling van risicoanalyses en preventieve actieplannen werd verder gezet in het kader van het Gas Platform. Samen met vertegenwoordigers van de Europese Commissie werden ook ideeën uitgewisseld hoe regionale samenwerking de leveringszekerheid voor gas kan bevorderen. In voorbereiding van de mogelijke herziening van de Verordening (EU) Nr. 994/2010 betreffende de veiligstelling van de gaslevering brachten de landen hun inbreng en standpunten samen in een aantal 'position papers' die in de Europese besluitvorming gezamenlijk verdedigd werden.

1.1.6. Coördineren van nationale actieplannen voor transitie naar hoogcalorisch gas

Het Gas Platform was de overlegstructuur waarvan de Nederlandse overheid gebruikmaakte om op geregelde tijdstippen te informeren over de kalender voor de vermindering van de productie van laagcalorisch gas. De omstandigheden die Nederland dwingen om de productie versneld af te bouwen, zoals aardbevingen, werden zo transparant mogelijk uiteengezet aan de regionale partners. Dit maakte het voor de betrokken afneemlanden (Duitsland, België en Frankrijk) tot op bepaalde hoogte mogelijk om beter in te schatten hoe de omschakeling kan gebeuren. Het bevorderde ook de structurele samenwerking tussen de infrastructuurbeheerders en de opvolging door de overheden van deze samenwerking over de nodige aanpassingen aan de transportinfrastructuur.

Bevorderen van energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en CO₂-reductie

1.1.7. Verbeteren van de energie-efficiëntie in steden

In 2015 is gestart met vier werkgroepen om uitvoering te geven aan het gezamenlijk Actieplan Urbiscoop-Energie Efficiëntie. Dit vindt zijn basis in een 'Memorandum of Understanding' (MoU) van 2013. Zo is vanuit een van die werkgroepen gestart met het opzetten van een grensoverschrijdend samenwerkingsproject (INTERREG/NWE) o.l.v. de Franse partner GEIE/Ecotransfaire. Het doel van dit project is tot grootschalige renovatie van huizen in voormalige arbeiderswijken (waaronder mijnwerkershuizen) te komen.

Een van de resultaten van de workshop inzake EU-financiering is een bijeenkomst met de Europese Commissie (DG ENER) waarmee een dialoog is gestart om de praktijkproblemen van steden met Europese financiering van Energie-Efficiëntie-projecten te bespreken en mogelijk te verhelpen. Ook zijn themaworkshops gehouden over het toegankelijk maken van Energie-Efficiëntie-voorzieningen voor sociaal zwakkeren en over het opzetten van een netwerk van Energie-Efficiëntie-bedrijven (o.a. bouw), o.a. met als doel om best practices en beroepskwalificaties beter te kunnen delen.

1.1.8. Integreeren van hernieuwbare energie in de elektriciteitsmarkt

De bevindingen van een onderzoek over een meer geïntegreerde onbalansmarkt werden gepresenteerd. Het onderzoek toont een aantal concrete pistes voor grensoverschrijdende samenwerking. Deze worden verder onderzocht samen met de buurlanden.

Ook een betere intra-daghandel van elektriciteit is een belangrijke troef voor de integratie van hernieuwbare energie in de markt. Het 'Pentalateral Energy Forum' besprak de voortgang van het Noordwest-Europese project om te komen tot één intra-dag markt en verhoogde de aandacht voor mogelijke lokale quick wins in het nieuwe werkprogramma.

Ten slotte zette de Benelux het thema van de flexibiliteit op de agenda. Door flexibiliteit moet de elektriciteitsmarkt snel kunnen reageren op plotse en grote schommelingen in de energieproductie. Een prioriteitenplan en een overlegstructuur werden afgesproken om dit binnen de twee jaar te verbeteren. Het belang van opslag in de flexibiliteitsdiscussie werd onderstreept tijdens de Benelux-week van de energie. Toen bezochten de Belgische en Luxemburgse ministers van Energie, samen met de bevoegde Europese commissaris de energieopslaginstallatie van Coe in België. De Europese commissaris had daarna een onderhoud met de stakeholders in Brussel.

1.1.9. Ontwikkelen van het Noordzee Windenergie Netwerk

Tijdens de Benelux-week van de energie vond in Oostende de Noordzee conferentie plaats. Vijf jaar na de start van 'North Seas Countries' Offshore Grid Initiative' (NSCOGI) kwamen alle stakeholders opnieuw bijeen om de voortgang te bespreken in de uitrol van een Noordzee Windenergie Netwerk.

Het onderzoek naar de marktrandvoorwaarden en naar de stroomlijning van vergunningen werd afgewerkt. De Noordzee conferentie maakte duidelijk dat het netwerk meer stapsgewijs tot stand zal komen. Het belang van de betrokkenheid van beleidsvoerders werd onderstreept. Tegelijk leerde een terugblik op vijf jaar samenwerking waar nieuwe accenten voor toekomstige samenwerking moeten liggen. De Benelux-landen bespraken ook de mogelijkheid om extra initiatieven te ondernemen. Na de klimaatconferentie in Parijs en in het licht van de 2030-doelstellingen inzake hernieuwbare energie, zal tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de Raad van de EU dit ambitieuze project opnieuw politiek op de kaart gezet worden.

1.1.10. Ondersteunen van de energietransitie: het Benelux Energie Expertise Netwerk

Een uitbouw en concrete ontwikkeling van het experten-netwerk vond plaats. In februari werd het officieel gelanceerd door de Belgische minister voor Energie. Op de Benelux-website kreeg BEN!EX zijn eigen plaats met vermelding van initiatieven van partners.

Daaropvolgend werd in september de Kick-Off Conferentie 'De Energie-Transitie – Kansen voor Innovatie en Groei in de Benelux' georganiseerd in Brussel. Het netwerk kent ondertussen 45 leden uit de drie Benelux-landen en een partnerorganisatie uit Noordrijn-Westfalen (NRW). Het netwerk zal zich in de eerste periode vooral bezighouden met vraagstukken en samenwerking rond 'flexibiliteit', 'energie en mobiliteit' en 'de Benelux energie-workforce van de toekomst'.

2. LEEFMILIEU EN RUIMTE

2.1. Verbeteren van de leefomgeving

2.1.1. Aanpassen aan de effecten van de klimaatverandering

Na de Benelux-conferentie klimaatadaptatie van november 2014 werden vier thema's geselecteerd voor 'mainstreaming' waardoor klimaatadaptatie de nodige aandacht krijgt in de specifieke grensoverschrijdende Benelux-samenwerkingen.

Er werden twee workshops georganiseerd, namelijk over Volksgezondheid en Risicobeheersing. Dit leidde reeds tot de afspraak tot nauwere samenwerking tussen de nationale contactpunten voor Rampenrisicoreductie in de Benelux in het kader van het 'Sendai Framework for Disaster Risk Reduction' van de Verenigde Naties.

2.1.2. Verbeteren van de luchtkwaliteit

Er vond een gecombineerde themabijeenkomst plaats waar de onderwerpen middelgrote stookinstallaties, landbouwemissies en binnenvaartemissies aan de orde zijn gekomen. De bijeenkomst had een hoog informatief karakter, waarbij de bestaande praktijken in de Benelux-landen en Noordrijn-Westfalen (NRW) werden vergeleken. Alle zijn onderwerpen die bij de Europese Commissie op de agenda staan. Besloten is de voortgang op het niveau van de EU af te wachten, eer initiatieven op Benelux-niveau worden ontplooid.

Met de Franse regio Nord-Pas-de-Calais (DREAL) is een samenwerking gestart en zijn besprekingen gehouden inzake haar 'Plan Protection de l'Atmosphère' en de grensoverschrijdende samenwerking met de Benelux-landen op het luchtkwaliteitsbeleid.

2.1.3. Bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie door educatie

Op 19 november heeft de Luxemburgse minister van Milieu een conferentie geopend rond het thema 'Transitie kun je leren', waarbij werd stilgestaan bij de vraag waar, hoe en met wie kan worden geleerd om te 'transiteren' naar een duurzame en wenselijke toekomst.

Meer dan 120 stakeholders van transitie (academici, onderzoekers, innovators, ondernemers, ...) zijn bijeengekomen om vernieuwende initiatieven, opleidingen en/of gezamenlijke projecten tot stand te brengen. Een tiental projectideeën hebben zo het daglicht gezien.

Met deze conferentie wordt een cyclus afgesloten die is gestart in 2013 in Apeldoorn (NL) en een vervolg kreeg in 2014 in Gent (BE). Op de Benelux-website vindt u over deze conferenties meer informatie terug waardoor bedrijven, leerkrachten en burgers de technische verslagen kunnen inkijken en hun kennis kunnen vergroten. De 'lessons learned' van deze samenwerkingscyclus en de opvolging van de projectideeën zullen ter gelegenheid van een event in 2016 voor het voetlicht worden gebracht.

Educatie vormt een belangrijk onderdeel van de circulaire economie om consumenten ertoe aan te zetten spaarzaam om te gaan met schaarse grondstoffen.

2.1.4. Beheersen van afvalstromen

De werkgroep heeft verschillende pistes overwogen die kunnen bijdragen aan een interne Benelux-markt voor afval, waaronder End of Waste (EoW) criteria voor papier, autobanden en bouw- en slooafval. Besloten is eerst te starten met Benelux EoW criteria voor papier.

Met de landendelegaties is vervolgens intensief onderhandeld over de opstelling van een Benelux-Aanbeveling van het Comité van Ministers inzake einde-afvalfasecriteria voor nuttig toegepast papier (EoW). Tijdens dit proces heeft ook afstemming plaatsgevonden met de Europese Commissie (DG ENV/GROW/SEC GEN). De stakeholdersconsultaties zijn door de afzonderlijke lidstaten/gewesten georganiseerd. Op 16 november heeft het Comité van Ministers de aanbeveling goedgekeurd en hiermee formeel de start gegeven voor het creëren van een interne Benelux-markt voor herwonnen papier (EoW). De lidstaten zullen deze aanbeveling in 2016-2017 uitvoeren in nationale regelgeving.

Er werd op 14 december een conferentie Circulaire Economie georganiseerd met de nodige aandacht voor het beheersen van afval in de Benelux-landen.

2.1.5. Afstemmen milieuwetgeving voor bedrijven in grensgebieden

Met het oog op de gelijke behandeling van bedrijven voor milieuvergunningen inzake geluidsregelgeving in grensoverschrijdende bedrijventerreinen, in casu 'Albertknoop', werd, op verzoek van de bestuurlijk verantwoordelijken van de provincies Belgisch en Nederlands Limburg en de gemeenten Maastricht en Lanaken, overleg opgestart. Er wordt een gezamenlijk toetsingskader voor de vergunningsaanvragen onderzocht dat in een latere fase mogelijk juridisch kan worden verankerd.

2.2. Bevorderen van de biodiversiteit

STRATEGISCH OVERLEG

De Benelux-directeuren Natuur, Jacht, Bossen zijn op 23 september bijeengekomen. Naast de opvolging van de uitvoering van het jaarplan 2015 en de voorbereiding van het jaarplan 2016 is het programma Biodiversiteit en bossen van de opeenvolgende voorzitterschappen van de Raad van de Europese Unie aan de orde gesteld (Luxemburg in het 2e halfjaar van 2015 en Nederland in het 1e halfjaar 2016) om te komen tot afstemming rond bepaalde dossiers zoals de Fitness-check Natura 2000.

Verder is een publicatie opgesteld met de beleidsprioriteiten van de voor natuur en biodiversiteit bevoegde ministers op Benelux-niveau (overeenkomsten en specifieke aandachtspunten).

2.2.1. Beheren van door bepaalde (wild)soorten veroorzaakte schade

Op 9 oktober heeft het Comité van Ministers een Benelux-Beschikking tot opstelling van een Protocol tot wijziging van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht vastgesteld. Dankzij dit instrument zullen de regeringen over het geëigende wettelijke kader beschikken om ongewenste, lokale situaties van overpopulatie van bepaalde wildsoorten beter het hoofd te bieden. Daarmee wordt het mogelijk het evenwicht fauna/flora te bewaren, schade aan landbouw te voorkomen of de veiligheid van het luchtverkeer rond luchthavens te verhogen.

Bovendien heeft afstemming tussen Luxemburg en het Vlaamse Gewest met de Benelux-partners plaatsgevonden om openings- en sluitingsdata van de jacht toe te passen die met elkaar compatibel zijn.

Ten slotte heeft Noordrijn-Westfalen (NRW) voor het eerst aan de Benelux-samenwerking op dit gebied deelgenomen. Het gemeenschappelijke doel bestaat erin de contacten te versterken in het licht van grensoverschrijdende dossiers.

2.2.2. Tegengaan van het verlies van biodiversiteit in rivieren

Op 30 april is een studiedag gehouden in aanwezigheid van de Europese Commissie (DG ENV), de waterbeheerders, onderzoekscentra, de waterkrachtsector, adviesbureaus, ... Het hoofddoel bestond erin de belangen van duurzame energie en die van biodiversiteit in de rivieren dicht bij elkaar te brengen.

In dit kader is een stand van zaken van de kennis, lopend onderzoek en van wet- en regelgeving opgemaakt en ter beschikking gesteld op de Benelux-website.

Er is van gedachten gewisseld over de mogelijkheid om afgestemde toelaatbare sterftepercentages voor vissen op te stellen. Dit voorstel heeft een ruim draagvlak binnen de landen. Daarmee zou immers een evenwicht tussen de ontwikkeling van waterkracht-elektriciteit en het behoud van de trekvissenpopulatie mogelijk worden. Met het door de vergadering verleende draagvlak werd het startschot voor de technische werkzaamheden gegeven om een dergelijke gemeenschappelijke 'norm' uit te werken.

2.2.3. Bemiddelen in geschillen over grondwateronttrekking

Een gemengde Belgisch-Nederlandse Commissie is ingesteld op basis van de Benelux-Beschikking inzake wederzijdse bijstand ter vaststelling van schade veroorzaakt door grensoverschrijdende gevolgen van grondwateronttrekking. Deze Commissie heeft een adviserende rol in het oplossen van geschillen in de grensgebieden die betrekking hebben op het vaststellen van schade door grondwateronttrekkingen. Deze commissie buigt zich momenteel over een specifiek schadegeval. Voor eind 2016 zal het definitieve technische verslag gereed zijn.

2.3. Veiligstellen van de voedselketen

STRATEGISCH OVERLEG

Dit overleg heeft plaatsgevonden op 15 juni in aanwezigheid van een vertegenwoordiging van Noordrijn-Westfalen (NRW). De Europese dossiers met het oog op een goede afstemming van de veterinaire dossiers tussen voorzitterschappen van de Raad van de Europese Unie (Luxemburg in 2015 en Nederland in 2016) werden besproken.

Op Benelux-niveau hebben de 'Chief Veterinary Officers' (CVO's) een ontwerp van gemeenschappelijk antwoord op de aanbeveling van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad over paardenvlees opgesteld en voorgelegd aan het Comité van Ministers. Verder hebben zij ingestemd met hun deelneming aan een gezamenlijke controle over de invoer, uitvoer en doorvoer van elitepaarden (zie punt 7.1.5.).

Met het oog op een nog efficiëntere samenwerking hebben de CVO's besloten in de toekomst op ad-hoc basis bijeen te komen om in te spelen op specifieke behoeften die door de partners worden gemeld.

2.3.1. Uitvoeren wetgevingspakket op het vlak van diergezondheid (New Animal Health Law)

Het Europees beleid krijgt op Benelux-niveau vooral vorm via grensoverschrijdende oplossingen (concreet, pragmatisch).

De Belgische minister van Landbouw heeft op 15 juni namens het voorzitterschap van het Comité van Ministers een Benelux-Beschikking ondertekend, waardoor het makkelijker wordt dieren te laten grazen op weiden in het buurland. Het werk van landbouwbedrijven in grensgebieden wordt daardoor vergemakkelijkt en er worden sanitaire garanties voor het veebeslag geboden.

2.3.2. Bevorderen voedselveiligheid

De Benelux-landen werken samen om onderlinge verschillen in interpretatie en implementatie van de Europese regelgeving te voorkomen. Daarnaast worden gemeenschappelijke technische standpunten uitgewerkt over de markt en het gebruik van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (o.a. antibiotica) en van gemedicineerde diervoeders. De actieve deelneming van Duitsland (centrale niveau) en van de deelstaatregering van Noordrijn-Westfalen (NRW) geeft nog meer gewicht aan de samenwerking.

Deze gemeenschappelijke technische standpunten fungeren vervolgens als onderbouwing voor gedachtewisselingen op beleidsniveau, zoals bijvoorbeeld voor het gebruik van genetisch gemodificeerde organismen (GGO's) in diervoeders.

Ten slotte werden afspraken gemaakt om meer samen te werken rond de verkoop van diervoeders op internet en zo fraude te voorkomen.

3. SOCIALE COHESIE

3.1. Bevorderen van de arbeidsmobiliteit

STRATEGISCH OVERLEG

De potentie en betekenis van grensarbeid voor gebieden aan de grens is onverminderd groot gebleken. Het bevorderen van werkgelegenheid in de grensgebieden en een betere grensoverschrijdende matching tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt vragen om maatwerk en grondige kennis van de arbeidsmarkt ter plaatse. Dat moet daarom in de eerste plaats in de grensgebieden zelf gebeuren en niet door een uniforme aansturing vanuit de hoofdsteden. Echter, dit betekent niet dat er geen rol is voor ministeries in hoofdsteden. Grensgebieden kunnen niet zonder ondersteuning om effectieve grensoverschrijdende plannen te kunnen maken. Om ondersteuning vanaf het centrale niveau verder vorm te geven hebben de regeringen in de Benelux-landen en Noordrijn-Westfalen (NRW) op 11 december 2014 een Benelux-aanbeveling ondertekend. Deze aanbeveling verankert het politieke en bestuurlijke belang van samenwerking, bepaalt de bestuurlijke organisatie van de samenwerking en definieert de rol van grensregio's. NRW heeft de aanbeveling achteraf via een politieke verklaring ondersteund.

In uitvoering van de Aanbeveling van 11 december 2014 van het Comité van Ministers organiseerde de Benelux in mei en november in overleg met grensgebieden vóór elke strategische stuurgroep zogenaamde consultatiebijeenkomsten voor regionale bestuurders, uitvoeringsinstanties en sociale partners van beide zijden van de grens om te waarborgen dat de stuurgroep besluiten neemt die aansluiten bij de behoeften aan ondersteuning van grensregio's. In de stuurgroepvergadering van juni en december namen regeringsvertegenwoordigers besluiten ten aanzien van de hierna verder uitgewerkte onderwerpen. Daar is ook besloten tot informatie-uitwisseling en een nauwere afstemming met de werkgroep Arbeidsmarkt van de Grande Région.

3.1.1. Verbeteren van de grensoverschrijdende meeneembaarheid van diploma's

Op 18 mei werd de Benelux-Beschikking betreffende de automatische wederzijdse generieke niveauserkenning van diploma's hoger onderwijs (Beschikking Germain Dondelinger) vastgesteld.

Daardoor wordt een belangrijke bijdrage geleverd tot de grensoverschrijdende studie- en arbeidsmobiliteit, wordt een administratieve vereenvoudiging doorgevoerd en wordt een primeur gerealiseerd in de Europese hogeronderwijsruimte. Ondertussen zijn de landen bezig met de uitvoering van deze beschikking in eigen regelgeving.

Op voorstel van de betreffende ministers worden de mogelijkheden tot nadere verdieping van deze beschikking naar andere diploma's verkend.

3.1.2. Informatievoorziening inzake arbeidsmobiliteit

Portal voor grensarbeiders

Het aantal bezoekers, dat sinds de lancering van het portaal voortdurend toeneemt, bedraagt 71.395, waarvan 57.537 nieuwe bezoekers. Dit resultaat is te danken aan een steeds grotere bekendheid van het webportaal, maar ook aan een betere ontsluiting van de teksten via Google, de meest gangbare zoekmotor. De inhoud van het drietalige portaal (Frans/Nederlands/Duits) wordt ook regelmatig aangevuld.

3.1.2.1. Uitbreiding van het webportaal van de Benelux (BE-LUX/BE-NRW)

In januari is een officieel onderdeel gelanceerd over de grensarbeiders tussen België en Luxemburg, zowel als tussen België en Noordrijn-Westfalen (NRW).

3.1.2.2. Uitbreiding van het webportaal met een module 'Erkenning van diploma's en beroepskwalificaties'

Dankzij deze module kunnen (potentiële) grensarbeiders gemakkelijker informatie verkrijgen over diploma's, stagevoorwaarden en beroepskwalificaties in de Benelux-landen en in Noordrijn-Westfalen (NRW). De testversie van de nieuwe module was eind 2015 gereed. Het nieuwe tabblad zal begin 2016 operationeel zijn.

3.1.2.3. Uitvoering van een bevraging naar de behoeften m.b.t. een onderdeel 'werkgevers'

Op verzoek van de strategische stuurgroep werd een haalbaarheidsonderzoek naar de 'uitbreiding van het Benelux-webportaal met een onderdeel voor werkgevers' uitgevoerd. Centraal daarbij stond de vraag of een module voor werkgevers binnen het Benelux-webportaal dienstig kan zijn voor werkgevers die op zoek zijn naar informatie voor het in dienst nemen van een grensarbeider. Uit het onderzoek blijkt dat er wel degelijk behoefte aan is. De haalbaarheid wordt verder onderzocht in overleg met de ministeries en de werkgeversorganisaties.

3.1.2.4. Onderhoud van het portaal over grensarbeid

Het Secretariaat-Generaal is sinds 1 januari als enige bevoegd voor het portaal.

Het inhoudelijke en technische onderhoud en beheer van het webportaal werd in goede banen geleid. Zo zijn:

- wijzigingen in regelgeving op het gebied van belastingen, arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht bijgehouden;
- en, desgevallend, verwerkt in de teksten op het portaal;
- dode links vervangen;
- door het portaal gecoverde activiteiten voor de grensarbeiders in de grensgebieden opgelijst (bijvoorbeeld raadplegingsuren);
- content management systemen verzorgd (webapplicatie waarmee de inhoud van de interface kan worden gepubliceerd, gepresenteerd met een lay-out, georganiseerd en gewijzigd);
- antwoorden gegeven op de vragen die via het punt 'contact' in het menu werden gesteld.

Brochures grensarbeiders in de Benelux

De brochures voor grensarbeiders BE-LU en BE-NL zijn gepubliceerd en verspreid in een bijgewerkte versie. Deze brochures zijn elektronisch beschikbaar op de Benelux-website en het webportaal grensarbeid alsook op de officiële websites van meerdere Benelux-partners.

Er is nu ook een Duitse versie van de brochures voor Belgische grensarbeiders in Luxemburg beschikbaar en op de site zowel als op het portaal van de Benelux ter beschikking van de burgers gesteld.

De Benelux-brochures kennen een constant succes, bij zowel ondernemers als particulieren. De PDF-versies zijn online gezet op de website van de Benelux met meer dan 33.000 hits voor 2015.

3.1.2.5. Informeren via vergelijkbare data

Experts van de verschillende statistische diensten uit de Benelux-landen en vertegenwoordigers namens de 'Observatoire interrégional du marché de l'emploi (OIE)' en de MOT zijn in 2015 een aantal malen bijeengekomen voor de afstemming van het aanleveren van vergelijkbare data ten behoeve van grensoverschrijdend arbeidsmarktbeleid. Dat gebeurde mede ter voorbereiding van vergaderingen van de Strategische Stuurgroep Grensoverschrijdende Arbeidsmobiliteit. Via twee autonome deelprojecten met een eigen dynamiek en structuur wordt in de Benelux gewerkt aan het leggen van de basis voor cijfermateriaal ten behoeve van grensoverschrijdend arbeidsmarktbeleid:

1. La Grande Région: het OIE;
2. De samenwerking tussen het CBS en ITR.NRW. Vlaanderen heeft zich inmiddels aangesloten bij deze samenwerking.

De experts hebben aangegeven stapsgewijs te willen streven naar samenhang van beide activiteiten, d.w.z. het toepassen van vergelijkbare indicatoren met behoud van eigen identiteit, waardoor gezamenlijke conclusies en trends voor het hele gebied vastgesteld kunnen worden. De eerste opdracht bestaat er in een gemeenschappelijk overzicht op te stellen dat inzicht geeft in de huidige stand van zaken bij de verschillende delegaties over het gebruik van indicatoren. Financiering blijft een aandachtspunt.

3.1.2.6. Informeren van overheden, grensregio's, stakeholders en sociale partners

Overeenkomstig de bepalingen van de Benelux-Aanbeveling van 11 december 2014 inzake arbeidsmobiliteit zijn verschillende sleutelthema's voor het voetlicht gebracht die nauw samenhangen met grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit, te weten het bevorderen van grensoverschrijdende stages, het vergemakkelijken van het vinden van een baan na ontvangst van het diploma en het aanleren van talen. Voor de bevordering van deze verschillende aspecten wordt gewerkt met pilotprojecten, die in overleg met de partners worden opgezet. Daartoe werd contact gezocht met samenwerkingsverbanden in het grensgebied van Noord-Nederland met Duitsland, in de Euregio Maas-Rijn, in de Euregio Scheldemond en in het Waals-Luxemburgse grensgebied. Deze pilotprojecten moeten alle nuttige informatie opleveren om mogelijke oplossingsrichtingen aan te reiken.

Ook is een inventaris van de bestaande stages en de daarmee gepaard gaande juridische belemmeringen gemaakt.

3.2. Vergroten van de grensoverschrijdende patiëntenmobiliteit

3.2.1. Verbeteren van de grensoverschrijdende uitwisseling van eHealth gegevens

Er werd een onderzoek uitgevoerd naar de grensoverschrijdende patiëntenstromen in de Benelux, waaruit blijkt dat minstens ongeveer 170.000 patiënten de grens oversteken voor een behandeling in een ander Benelux-land, Duitsland of Frankrijk, zowel voor geplande als ongeplande zorg. Wellicht ligt het reële aantal nog hoger. De resultaten van dit onderzoek werden gebundeld in een rapport 'Patiënten zonder grenzen. Grensoverschrijdende patiëntenstromen in de Benelux'.

Daarbij werden voorstellen geformuleerd tot betere grensoverschrijdende uitwisseling van patiëntengegevens en betere interoperabiliteit van de eHealth-platformen over de grens heen, die worden voorgelegd aan de bevoegde Benelux-ministers.

3.2.2. Samenwerken op het vlak van grensoverschrijdend spoedeisend ambulancevervoer

De aanzet tot het uitwerken van een financieel reglement bij de Belgisch-Luxemburgse overeenkomst is gegeven. Wanneer twee (een Belgische en een Luxemburgse) ambulances aanwezig zijn, rijst de vraag welk reglement van toepassing is. Hierbij primeert het reglement van het grondgebied waarop de interventie plaatsvindt.

De Belgisch-Nederlandse overeenkomst werd eveneens geëvalueerd.

4. ECONOMIE EN KENNIS

4.1. Faciliteren van ondernemerschap en competitiviteit

4.1.1. Versterken van de interne markt voor detailhandel

In het actieplan 'Banen en Groei' dat de drie Benelux-premiers in april ondertekenden, is het afbouwen van overblijvende obstakels in de Benelux interne markt voor de detailhandel een kernelement. Het actieplan kent ook aan de ontwikkeling van e-commerce een specifiek belang toe. Invulling gevend aan deze agenda is een Benelux-Aanbeveling inzake territoriale leveringsbeperkingen in november door de drie ministers van Economische Zaken vastgesteld.

Daarnaast is een studie in opdracht gegeven die een inventarisatie van de grootste knelpunten in de Benelux-detailmarkt zal maken, mogelijk oplossingen probeert te formuleren en uitdagingen en kansen voor de sector wil identificeren. De resultaten worden in het tweede kwartaal van 2016 verwacht.

4.1.2. Actualiseren Benelux-merkenrecht

De Benelux-landen namen in eerste lezing kennis van Verordening (EU) 2015/2424 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2015 tot wijziging van Verordening (EG) Nr. 207/2009 van de Raad inzake het Gemeenschapsmerk, en van Verordening (EG) Nr. 2868/95 van de Commissie tot uitvoering van Verordening (EG) Nr. 40/94 van de Raad inzake het Gemeenschapsmerk en dit ter voorbereiding van de nodige aanpassingen aan het Benelux-Verdrag inzake de Intellectuele Eigendom. Gelet op het tijdstip van deze publicatie werd hierover in 2015 geen afstemmingsoverleg meer georganiseerd.

4.1.3. Verminderen van de administratieve lasten voor burgers en bedrijven

Specifiek in het kader van de administratieve lastenverlichting werd de intensieve gedachtewisseling over de implementatie van de herziening van de Europese richtlijnen over openbare aanbestedingen en de eind 2013 gestarte gedachtewisseling over de implementatie van de richtlijn aangaande alternatieve beslechting van consumentengeschillen afgesloten. Deze trilaterale gedachtewisseling heeft bijgedragen aan een meer gecoördineerde ontwikkeling op deze terreinen in de drie Benelux-landen.

Ook activiteiten rond Europese mededingingswetgeving (4.2.3.) en enkele activiteiten in het kader van mobiliteit, o.a. m.b.t. het papierloos douanevervoer (5.2.1.) en de samenwerking tussen de inspectiediensten wegvervoer (5.1.2.) en de wederzijdse erkenning van technische goedkeuringen (5.3.2.) ondersteunden in 2015 deze doelstelling.

4.2. Versterken van de Benelux interne marktwerking

4.2.1. Versterken van de digitale economie en telecommunicatiemarkten

In april 2015 werd een overleg georganiseerd betreffende het stimuleren van mobiel internet, de ontwikkelende markt voor mobiele betalingen en de transformatie van digitale infrastructuur- en adressystemen voor apparaten naar een moderne norm (IPv6). Op basis van het overleg werd beslist dat het belangrijk was om het onderwerp mobiele betalingen verder uit te diepen en een specifieke werkgroep hieromtrent op te richten. De eerste zitting van de Benelux-werkgroep rond mobiele betalingen werd gehouden op 27 november.

Binnen de context van de Europese ontwikkelingen rond roaming hebben de Benelux-ministers voor Telecommunicatie in het najaar hun regulatoren verzocht een economische analyse te verrichten van een Benelux-oplossing voor deze problematiek. Het Europees initiatief biedt een oplossing onder specifieke voorwaarden. Bestudeerd wordt of hier binnen de Benelux verder op geageerd kan worden. De resultaten van het onderzoek worden in het voorjaar van 2016 verwacht.

4.2.2. Toezien op de naleving van consumentenrecht en beschermen van de consument

Op 9 juni zijn de consumentenorganisaties van de drie landen voor het eerst bijeengekomen. Geconstateerd werd dat steeds meer consumenten hindernissen ondervinden bij een online inkoop van goederen of diensten. De organisaties hebben het initiatief genomen voor een gemeenschappelijk verzoek tot samenwerking over de omzetting van de Europese Richtlijn betreffende pakketreizen en geassisteerde reisarrangementen. Verder werd ondersteuning verleend aan een onderzoek naar de markt van namaakgoederen, waarrond de landen in de toekomst nog meer zouden kunnen samenwerken.

4.2.3. Uitwisselen van standpunten op het gebied van mededingingsbeleid

De werkgroep Mededinging vergaderde op 2 juni waarbij algemene standpunten rond nationaal en Europees mededingingsbeleid werden uitgewisseld. Concreet werd de Europese Richtlijn 'Antitrust Damages' (2014/104/EU) nader besproken en werd een eerste gedachtewisseling gehouden over een nadere Benelux-samenwerking bij de omzetting van deze richtlijn in nationale wetgeving. Eind 2015 werd het desbetreffende Nederlandse wetsvoorstel in de groep verspreid.

5. MOBILITEIT

STRATEGISCH OVERLEG

Deze samenwerking wordt aangestuurd door het Directiecomité Verkeer en Vervoer, dat jaarlijks bijeenkomt en waaraan de ambtenaren-generaal van de transportministeries deelnemen. Het Directiecomité heeft besloten om in 2016 een ministeriële Benelux-transporttop te organiseren.

5.1. Faciliteren van grensoverschrijdend transport

5.1.1. Stimuleren van Intelligente Transportsystemen (ITS)

Er werd een Benelux-overleg opgestart rond ITS. Binnen dat overleg werd een aantal punten geïnventariseerd waaromtrent samenwerking opportuun geacht wordt en waarop in 2016 verder ingezoomd wordt:

- Harmonisatie van wet- en regelgeving;
- Afstemming en uitwisseling met betrekking tot proefprojecten. Zo is het delen van resultaten van proefprojecten met name zinvol wanneer die projecten vergelijkbare uitgangspunten en randvoorwaarden kennen;
- Gezamenlijke inzet van ITS bij het management van het parkeren (voor vrachtwagens) op parkings langs snelwegen, met name het ontwikkelen en vastleggen van gezamenlijke standaarden;
- Vraagstuk van de gegevenseigendom en open data.

5.1.2. Samenwerking inspectiediensten wegvervoer

De concrete uitvoering van de Benelux-Beschikking betreffende grensoverschrijdende samenwerking inzake wegvervoerinspectie (in afwachting van de inwerkingtreding van het in oktober 2014 ondertekende Verdrag van Luik dienaangaande) gebeurt op basis van periodieke actieprogramma's. Het huidige actieprogramma bevat drie hoofdpunten:

- Gezamenlijke inspecties. Er vonden een drietal gezamenlijke inspecties plaats met als doel elkaars handhavingspraktijk beter te leren kennen en langs die weg tot grotere uniformiteit te komen voor wat handhaving betreft. De data voor de gezamenlijke inspecties in 2016 werden vastgelegd;
- Training. Verschillende trainingen werden over en weer opengesteld voor deelname van inspecteurs uit de andere landen en werd er afgesproken om af te stemmen rond nieuw op te zetten opleidingen. Doel hiervan is enerzijds het bereiken van schaalvoordelen en anderzijds het vergroten van de uniformiteit in de handhaving;
- Uitwisseling van data. Afgesproken is om een gezamenlijk systeem van 'risk rating' op te zetten. Hierbij worden zowel positieve als negatieve inspectieresultaten gedeeld waardoor gericht gecontroleerd kan worden en bedrijven die weinig overtredingen kennen 'beloond' kunnen worden met minder controles. In 2016 wordt een en ander geconcretiseerd in een gedetailleerde projectdefinitie die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het Directiecomité.

5.1.3. Afstemming rond Belgische plannen wegbeprijzing

België heeft op 1 april 2016 een wegbeprijzingssysteem ingevoerd. Afstemming met de andere Benelux-landen was noodzakelijk teneinde mobiliteitsproblemen, met name in de grensstreken, te voorkomen en de toegangsmodaliteiten tot het Belgische systeem voor gebruikers uit de andere landen te optimaliseren.

De stand van zaken, de specificiteiten van het systeem en verdere planning werden toegelicht en besproken in het Directiecomité Verkeer en Vervoer.

5.1.4. Bevestigen van de Europese Commissie's interpretatie over grensoverschrijdend vervoer met langere en zwaardere vrachtwagens (LZV)

Een Benelux-beschikking werd opgesteld die het mogelijk maakt om grensoverschrijdend proefprojecten uit te voeren met LZV tussen die landen die dat wensen. Deze regeling, welke de uitgangspunten van Richtlijn 96/53/EG als basis neemt, werd op 16 november vastgesteld door het Comité van Ministers. De beschikking was nodig omdat er bij enkele partijen gerede twijfel bestaat of grensoverschrijding met LZV louter op basis van genoemde richtlijn toegestaan is. Luxemburg heeft aangegeven vooralsnog geen gebruik te willen maken van deze regeling.

5.1.5. Afstemmen in tripartiete Maasoverleg

Afstemmingsoverleg vond met name plaats rond de implementatie van de 'River Information Services' (RIS), over debietbeheer tijdens de uitvoering van werken in het zomerbed van de Grensmaas, over het minimaliseren van de hinder voor de scheepvaart bij werken aan grensoverschrijdende waterwegen, over visvriendelijkheid van pompinstallaties en waterkrachtcentrales, over de eventuele verlaging van de drempel bij Eijsden en over het ondersteunen (richting de Europese Commissie) van elkaars projecten in het kader van het Trans-Europees Vervoersnetwerk (TEN-V).

Een belangrijke recente ontwikkeling is de ingebruikname van de vierde sluis bij Ternaaien. Mede naar aanleiding daarvan wordt momenteel het waterbeheer bovenstrooms, op Waals grondgebied, herbekeken en heeft Wallonië zich bereid verklaard om ter zake bindende afspraken te maken met Vlaanderen en Nederland.

5.1.6. Overleggen over maritieme aangelegenheden

Tijdens een ontmoeting in april tussen de maritieme clusters van de drie landen werd herinnerd aan de ambitie en impact van de 'blauwe groei' voor de Benelux. In het kader van de administratieve vereenvoudiging van de maritieme documenten en de informatie-uitwisseling tussen maritieme autoriteiten werd van gedachten gewisseld over de invoering van het 'Maritime Single Window' en over de mogelijkheden om tot één enkele ruimte voor 'Short Sea Shipping' te komen.

5.2. Optimaliseren samenwerking logistiek

5.2.1. Papierarm douanevervoer

Op 2 maart is het papierarm douanevervoer tussen de haven van Antwerpen en Rotterdam van start gegaan. Deze pilot heeft het mogelijk gemaakt de technische hindernissen boven tafel te krijgen. In september werd een rapport over opgedane ervaringen en vooruitzichten van de douaneautoriteiten in het kader van de digitalisering van het douanevervoer gepubliceerd. De volgende stap bestaat er nu in het project uit te breiden per binnenvaart en over de weg. België heeft rond wegvervoer reeds de eerste stappen intranationaal genomen en zal gesprekken voeren om dit ook grensoverschrijdend toe te passen. Daarover zijn besprekingen tussen douaneautoriteiten en deelnemende vervoerders gestart.

5.2.2. Ontwikkelen Benelux logistieke agenda

Een Benelux logistieke agenda kan een voorloper zijn van een EU logistieke agenda. De logistieke agenda besteedt naast transport ook aandacht aan zaken als ketenregie, servicelogistiek en douane.

Diverse initiatieven die in Benelux-verband gestart zijn, kaderen hierbinnen. Vermeldenswaard zijn onder andere de samenwerking tussen de wegvervoersinspectiediensten, papierarm douanevervoer, digitale vrachtbrief, wederzijdse erkenning van maritieme opleidingen, de samenwerking rond ITS en diploma-erkenning.

5.2.3. In beeld brengen goederenstromen

Er loopt een onderzoek naar de goederenstromen tussen de Benelux-landen en de buurregio's. De analyse heeft betrekking op de impact van de transport- en logistieke sector op economie, jobs en milieu. Daarnaast geven de cijfers een beeld van de verdeling van de goederenstromen in de Benelux over de verschillende transportmodi. Aanbevelingen zullen het ook mogelijk maken beleidsmatig in te zetten op thema's die de meeste meerwaarde kunnen opleveren.

5.2.4. Verminderen regeldruk

Digitalisering is ook voor de transportsector een zeer belangrijk onderwerp. In Benelux-verband is reeds een succesvol proefproject gaande rond de digitalisering van douanedocumenten (zie hierboven).

Met het gebruik van een digitale versie van de vrachtbrief in plaats van de tot nog toe gangbare papieren versie is voor zowel de sector als de overheid zeer veel te winnen in termen van vereenvoudiging, tijd en geld. Het Directiecomité heeft besloten om te onderzoeken of er ter zake tot een grensoverschrijdend proefproject gekomen kan worden.

5.2.5. Implementeren Internationaal arbeidsverdrag zeevarenden

Doel van het overleg is om de interne markt te versterken door afstemming over de implementatie van het in 2006 binnen de 'International Labour Organisation' afgesloten arbeidsverdrag voor zeevarenden. Het gaat daarbij met name om de gezamenlijke detectie van mogelijke problemen en het voorkomen van verstoringen van de marktcondities.

Het overleg richtte zich met name op de interpretatie van de verdragsbepalingen rond accommodatie op diverse scheepstypen, op de organisatie en wijze van inspecteren en op diverse voorstellen tot amendering van het verdrag.

Verder werd afgesproken om, via een Benelux-Beschikking, tot wederzijdse erkenning te komen van elkaars opleidingscentra, zoals genoemd in artikel 17 van Richtlijn 2008/106/EG. Deze beschikking zal in 2016 opgesteld en vastgesteld worden.

België en Nederland zijn bovendien overeengekomen om bekwaamheidsbewijzen die door in België en Nederland erkende opleidingsinstellingen worden uitgereikt, reeds wederzijds te aanvaarden, vooruitlopend op de beschikking.

5.3. Bevorderen van duurzame mobiliteit

5.3.1. Bevorderen van elektrische en alternatieve mobiliteit

Deze samenwerking resulteerde in de ondertekening van een Benelux-Aanbeveling inzake samenwerking betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen door het Comité van Ministers tijdens de Benelux-Week van de Energie, op 19 oktober. Deze aanbeveling verzoekt de Benelux-landen een nadere samenwerking aan te gaan betreffende de creatie van een Benelux-wijd infrastructuurnetwerk met specifieke aandacht voor grensoverschrijdende aspecten, eventuele initiatieven rond concessieverlening met het oog op een gecoördineerde ontwikkeling van duurzame infrastructuur en het garanderen van interoperabiliteit en informatie-uitwisseling tussen systemen en met de burger.

De ondertekening van deze aanbeveling ging gepaard met een succesvolle Benelux-conferentie rond Duurzame Mobiliteit en het 'Benelux-Autosalon voor Alternatieve Brandstoffen' waarvoor overheden, marktspelers, federaties en andere organisaties uitgenodigd waren. Er werd opgeroepen tot bijzondere aandacht voor regionale cofinanciering, interoperabiliteit, een regionaal perspectief in beleid en regulering, en een gecoördineerde infrastructuurontwikkeling over de grenzen heen.

5.3.2. Erkennen technische goedkeuringen

Momenteel dienen individuele goedkeuringen van elektrische voertuigen in elk land afzonderlijk plaats te vinden. Door binnen de Benelux te komen tot een wederzijdse erkenning van elkaars homologaties kunnen belangrijke kosten en tijd worden bespaard voor de sector.

Het overleg heeft vertraging opgelopen omdat Nederland vraagtekens had bij de toegevoegde waarde van een Benelux-regeling ten opzichte van de bestaande EU-voorschriften. Daarnaast wenst Nederland graag nog een extra toelichting van de Belgische en Luxemburgse diensten te ontvangen over de wijze van keuren op enkele onderdelen.

Afgesproken is om na de vaststelling van de regeling zo snel mogelijk te bezien of deze uitgebreid kan worden tot andere voertuigcategorieën.

5.3.3. Verbeteren van duurzame mobiliteit in steden

Er werd een Intelligent Transport System (ITS) bijeenkomst gehouden. Op basis van input van de leden van de werkgroep Stedelijke Mobiliteit is een matrix opgesteld waarin informatie is verwerkt betreffende de beschikbaarheid van (stedelijke) verkeersdata. Deze matrix is tijdens deze bijeenkomst gepresenteerd en besproken. Door lokale verkeersdata toegankelijker te maken kunnen stedelijke verkeersmanagers hierop inspelen en kunnen commerciële aanbieders van transportadvies-app's een betere service bieden. Alle Benelux-landen alsmede Noordrijn-Westfalen (NRW) waren hierbij betrokken.

In december is een themabijeenkomst Stedelijk emissiebeleid en Stedelijk parkeerbeleid georganiseerd waarbij goede praktijken op beleidsgebied werden uitgewisseld. De werkgroep zal onder andere verder werken aan het thema Stedelijke Logistiek en stedelijke klimaatbeschermingsstrategieën.

6. VEILIGHEID EN PERSONENVERKEER

Veiligheid was een van de drie prioriteiten van het Belgische voorzitterschap van de Benelux Unie. In dat licht wilden de Benelux-landen meerdere projecten uit het jaarplan van de Benelux Unie in de kijker zetten: de kans om het Benelux-Verdrag over grensoverschrijdende politiesamenwerking (Benelux-Politieverdrag) van 2004 te actualiseren en te upgraden teneinde de lacunes in de samenwerking weg te werken en nieuwe uitdagingen aan te gaan (uitwisseling van gegevens, grensoverschrijdende opsporingsbevoegdheden, grensoverschrijdende achtervolging en observatie), het versterken van de bestuurlijke aanpak om de grensoverschrijdende georganiseerde misdaad efficiënt te bestrijden, of nog, het verkennen van een intensievere samenwerking tussen de bevoegde instanties ter voorkoming en bestrijding van radicalisering.

Om deze prioriteit kracht bij te zetten en te onderstrepen dat (binnenlandse) veiligheid een belangrijk aandachtspunt in onze landen is, werd beslist een Benelux-week van de Veiligheid te organiseren van 23 tot 27 november, opgebouwd rond verschillende evenementen. In verband met de terreurdreiging in Brussel in diezelfde periode moesten de geplande activiteiten op het laatste moment worden uitgesteld.

6.1. Politiële samenwerking

STRATEGISCH OVERLEG POLITIE

Het Benelux Strategisch overleg Politie stuurt de politie samenwerking in de Benelux aan, verzekert de monitoring van de projecten en bevordert de uitvoering van het Benelux-Politieverdrag. Deze overlegvergadering is op 27 mei bijeengekomen.

6.1.1. Optimaliseren van het Benelux-Politieverdrag van 2004

Tijdens hun traditionele vergadering, die in de marge van de informele JBZ Raad van de EU op 29 en 30 januari plaatsvond, hebben de ministers van de drie landen bevestigd dat het Benelux-Politieverdrag op sommige punten achterhaald is en hebben ze gevraagd om te onderzoeken hoe de lacunes in de samenwerking kunnen worden weggewerkt.

Er werd een rapport opgesteld; dit werd eind 2015 vastgesteld. In het rapport worden voor de ministers de krachtlijnen voor het verbeteren van dit Benelux-verdrag uiteengezet alsook een voorstel voor een methodiek om deze oefening tot een goed einde te brengen.

De belangrijkste wijzigingsvoorstellen hebben betrekking op de uitwisseling van informatie, grensoverschrijdende opsporing, grensoverschrijdende begeleiding, overdracht van personen, uitoefenen van geweld en gebruik van dwangmiddelen, grensoverschrijdende achtervolging en observatie.

Het ligt nu op de weg van de ministers om overeenstemming te bereiken en de officiële aftrap te geven voor de onderhandelingen.

6.1.2. Uitwisselen van informatie tussen de Benelux-politiediensten

De Belgische, de Nederlandse en de Luxemburgse politiediensten kunnen onderling informatie uitwisselen op basis van diverse internationale rechtsinstrumenten, waaronder het Benelux-Politieverdrag. Effectieve en veilige grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en toegankelijkheid van informatie zijn absolute voorwaarden om de doelstellingen van interne veiligheid te realiseren met inachtneming van de bescherming van de privacy van burgers. In dat verband is gekeken naar het verlenen van wederzijdse toegangsrechten tot databanken waar de politiediensten toegang toe hebben.

De Nationale politie in Nederland en de Belgische geïntegreerde politie hebben besloten om het uitvoeringskader m.b.t. de uitwisseling van blacklists voor ANPR-systemen (nationale bestanden van gestolen voertuigen en gestolen kentekenplaten) te verlengen tot 31 januari 2016.

De Benelux-brochure, die bedoeld is om de politiediensten van de drie landen te informeren over de mogelijkheden op het vlak van autonome politieke informatie-uitwisseling, werd breed uitgezet en wordt binnenkort geüpdatet.

6.1.3. Samen oefenen en van elkaar leren, een noodzaak

Een nieuwe opleidingscyclus i.v.m. niet-geplande grensoverschrijdende interventies werd opgestart. Deze opleiding zorgt ervoor dat eerstelijns politiemensen die actief zijn in de grensregio weten onder welke voorwaarden zij de grens mogen overgaan, wat de te volgen procedures zijn en wat hun bevoegdheden zijn in het partnerland. Zo kunnen operaties, ook als ze niet zijn gepland, goed afgestemd en gecoördineerd tussen beide landen verlopen.

Candy V werd geëvalueerd. Deze oefening behelsde de afpersing van de firma C&A in Nederland, waarbij er ook dreigingen waren (bomaanslagen) richting filialen van C&A in België, Luxemburg en Duitsland. De belangrijkste conclusie is dat, mocht zich in de praktijk een soortgelijke casus voordoen, het incident op een vlotte manier kan worden opgepakt en afgehandeld.

6.1.4. Verlenen van bijstand

De politiediensten blijven elkaar bijstand verlenen bij grootschalige evenementen zoals de 'Gentse Feesten' en de boerenbetoging in Brussel. In het vervolg zal elke soortgelijke operatie worden geëvalueerd. Zo doen Benelux-politiemensen steeds meer ervaring op en leren ze elkaar steeds beter kennen.

Bovendien lenen de partners geregeld materieel uit (zo werden Belgische waterwerpers aan Luxemburg uitgeleend).

6.1.5. Ontwikkelen van het Benelux-netwerk van verbindingsofficieren

Dankzij de verschillende Benelux-initiatieven is een heuse operationele werkstructuur tussen de drie landen tot stand gekomen. België en Nederland hebben afgesproken om voortaan hun regionale overleggen samen op te zetten. In 2015 kwamen de verbindingsofficieren uit de overeenkomstige regio's samen in Rio de Janeiro (o.a. met het oog op de Olympische Zomerspelen van 2016), Manilla, Nairobi en Istanbul.

Daarnaast werd de Benelux-almanak voor in het buitenland gestationeerde verbindingsofficieren geüpdatet.

Ten slotte werd de wenselijkheid onderzocht om een Benelux-desk bij Europol in te richten.

6.1.6. Bestrijden van mobiel banditisme en voorkomen van metaaldiefstal

Een aantal jaren geleden was metaaldiefstal, met name koperdiefstal op en rond het spoor, een heus politiek item. De ministers hadden besloten om in Benelux-verband actie te ondernemen om deze plaag te bestrijden. Aangezien het aantal metaaldiefstallen fors daalde, en dit mede dankzij de maatregelen van de drie landen, werd deze activiteit in 2015 minder relevant.

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen werd besloten om deze activiteit in de Benelux stop te zetten.

6.1.7. Voorkomen en bestrijden van gewelddadig radicalisme en terrorisme

Het voorkomen en bestrijden van gewelddadig radicalisme en terrorisme is een belangrijke prioriteit van overheidsbeleid. Zij krijgt haar uitwerking op zowel lokaal, nationaal als internationaal niveau, waarbij samenhang in de aanpak cruciaal is. De bedoeling was dat de politiediensten van België, Nederland en Luxemburg tijdens de Benelux-week van de Veiligheid de mogelijkheden tot intensivering van hun samenwerking in Benelux-verband zouden verkennen. Deze activiteit werd uitgesteld naar het eerste kwartaal van 2016.

6.1.8. Intensiveren en optimaliseren van grensoverschrijdende operationele politiesamenwerking

Voorts zijn er stappen gezet om de burenoverleggen en het Benelux-landenoverleg te actualiseren. Het Burenoverleg heeft tot doel de lokale politieverantwoordelijken in de regio's langs de Belgisch-Nederlandse en de Belgisch-Luxemburgse grens onderling afspraken te laten maken. Het Benelux-landenoverleg Politie biedt de verschillende burenoverlegfora dan weer de kans om inzichten die aan de basis liggen van dan wel resulteren uit hun lokale samenwerking met elkaar te delen.

6.2. Justitiële samenwerking

6.2.1. Nemen van maatregelen tegen mensenhandel

De problematiek van mensenhandel kent erg vaak een grensoverschrijdende dimensie. Wordt men geconfronteerd met mensenhandel, dan is het van het grootste belang om inzicht te hebben in de procedure, de regels en het beleid van het buurland. Een brochure over mensenhandel werd opgesteld en uitgebracht om de situatie te verduidelijken. De brochure is een handreiking waarin een netwerk van aanspreekpunten is opgenomen. Zodoende kunnen experts met hun collega's uit een buurland op een efficiënte wijze samen op een dossier werken.

Verder heeft het Comité van Ministers een antwoord verschaft op de aanbeveling Mensenhandel van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad.

6.2.2. Opsporen van aanwijzingen van wedstrijdvervalsing binnen de sport ('match-fixing')

Een Benelux-studiedag over de samenwerkingsmogelijkheden inzake match-fixing was gepland in het kader van de Week van de Veiligheid. Deze studiedag werd uitgesteld.

6.3. Bestuurlijke aanpak van de criminaliteit en samenwerking op het gebied van cyberveiligheid en -criminaliteit

6.3.1. Betrekken van lokale overheden bij de aanpak van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit

Het streven van de Benelux-intentieverklaring van 2014 werd nogmaals bevestigd met de uitgesproken wens om het thema bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit in het Benelux-Politieverdrag te verankeren.

Er is een Benelux-werkgroep Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit opgericht. De Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen (NRW) neemt sinds september deel aan de werkzaamheden van deze groep.

Het eerste thema heeft betrekking op de bestuurlijke aanpak van zogenaamde 'outlaw motorcycle gangs' (OMCG's), of motorbendes, in de Euregio Maas-Rijn (EMR). Via deze aanpak werken de Benelux-partners samen met Noordrijn-Westfalen (NRW) en de Euregio Maas-Rijn (EMR) aan een gezamenlijk project met betrekking tot de bestuurlijke aanpak van OMCG's in de EMR.

Eind 2015 werd voor de ministers een voortgangsrapport van de Benelux-samenwerking opgesteld. Daarin werden meerdere aanbevelingen opgenomen. Deze aanbevelingen zijn gestoeld op het inzicht dat georganiseerde criminaliteit effectief kan worden bestreden door een georganiseerde overheid, idealiter in grensoverschrijdend verband.

6.3.2. Strijden tegen cybercriminaliteit en samenwerken op het gebied van cyberveiligheid

De CERTs (Computer Emergency Response Teams) bij publieke organisaties van de Benelux-landen werken samen op operationeel niveau.

6.4. Crisisbeheersing en rampenbestrijding

6.4.1. Uitwisselen van wederzijdse informatie tussen de crisiscentra

De drie nationale crisiscentra wisselen op geregelde wijze alle nuttige informatie uit met het oog op de voorbereiding op en de beheersing van crisissen. Hun wens om de informatiestromen in crisissituaties - op alle niveaus - te analyseren kon niet worden gerealiseerd in 2015. De doelstelling blijft evenwel overeind.

6.4.2. Samenwerken in het kader van de thematiek van de grootschalige evacuatie

Er is gezamenlijke aandacht voor de grootschalige evacuaties en de middelen die nodig zijn voor een eerste, in tijd beperkte, opvang.

6.4.3. Samenwerken tussen hulpdiensten

Het doel is het bevorderen en het instandhouden van de samenwerking tussen de hulpdiensten door het opzetten van een gemeenschappelijk netwerk, het delen van kennis en best practices en het uitwerken van gezamenlijke projecten.

Een concept werkkader werd opgesteld. Daarin zijn de activiteiten ingedeeld op basis van de drie volgende thema's:

- alle aspecten van good governance waaronder alarmeringsketen, verzoeken om bijstand, inrichten van de commandostructuur bij gezamenlijk optreden, technische communicatiemiddelen, verantwoordelijkheden, lijst van gespecialiseerde middelen, gemeenschappelijke oefeningen;
- brandweerdiensten met bijzondere aandacht voor zeldzame gebeurtenissen die vragen om de inzet van bijzondere middelen en interventietechnieken;
- ambulancezorg bij zowel routinematige interventies als uitzonderlijke wederzijdse bijstand.

6.4.4. Bevorderen van de samenwerking op het vlak van risico-analyse en -identificatie

Er is een inventarisatie van de mogelijke grensoverschrijdende risico's gemaakt. De tien meest prioritaire risico's zijn de volgende: uitval elektriciteitsvoorziening, ziektegolven besmettelijke ziekte, besmettelijkheid gevaar vanuit het buitenland, besmettingsgevaar via contact, dierziekte overdraagbaar op de mens, industriële branden, incident met eventueel een grote industriële brand tot gevolg (brandbaar/explosief), incident met eventueel een grote industriële brand tot gevolg (giftige stof), feitelijke grootschalige besmetting (alsnog) zonder ziekteverschijnselen, uitval voorziening voor spraak- en datacommunicatie.

Met deze concrete risico-identificatie voor de Benelux (in samenwerking met Noordrijn-Westfalen (NRW)) wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de invulling van het Europese Besluit Nr. 1313/2013/EU van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming. Dit EU-besluit draagt de lidstaten op om uiterlijk eind 2015 een overzicht van de nationale risico's te geven. Daarmee heeft de Benelux bijgedragen aan een grensoverschrijdende visie.

6.4.5. Informatie aan de bevolking in noodsituaties

Het Benelux-netwerk van communicatieadviseurs, dat werd opgezet om in zowel dagelijkse als spoedeisende situaties op te treden, heeft zijn taken verder uitgevoerd. Er werd met name informatie uitgewisseld over een aanvaring op 17 januari op de Schelde tussen tankers, waarbij toxische stoffen vrijkwamen, en de follow-up van de terreurdreiging n.a.v. de aanslagen in Parijs.

6.4.6. Toenadering Euregionale samenwerkingsverbanden

Het is in de eerste plaats van belang dat de Benelux kennis neemt van initiatieven bij met name lokale grensoverschrijdende structuren om na te gaan welke meerwaarde Benelux kan bieden. De contacten hadden vooral betrekking op de Euregio Maas-Rijn (EMR) waar de veiligheid van burgers en politie een van de onderwerpen is waarop wordt ingezet.

6.5. Personenverkeer

De directeuren-generaal Asiel en Immigratie van de drie landen zijn op 10 juni bijeengekomen. Daarbij kwamen verschillende aspecten van de internationale context aan bod zoals de problematiek van de Maghreblanden en het verdelingsplan voor asielzoekers.

Tevens werd een statistisch overzicht gegeven van de nationale trends op het gebied van migratiestromen.

Eind 2015 werd de laatste hand gelegd aan een concept uitvoeringsafspraken over samenwerking, begeleiding en ondersteuning bij repatriëringsmaatregelen over het grondgebied van de Benelux-landen.

6.5.1. Onderhandelen en sluiten van Benelux-overeenkomsten inzake terug- en overname en visumvrijstelling

Op 2 maart ondertekenden de Belgische staatssecretaris voor Asiel en Migratie alsook de gevolmachtigde vertegenwoordiger van Luxemburg en Nederland met de minister van Buitenlandse Zaken van Kazachstan een terug- en overnameovereenkomst met Kazachstan te Brussel.

In die overeenkomst zijn de nadere regels vastgesteld voor de identificatie- en terugkeerprocedures van buitenlanders die illegaal op het Benelux-grondgebied verblijven, om de overname zo snel en efficiënt mogelijk te doen verlopen. De partijen hebben verder ook een visumvrijstellingsovereenkomst ondertekend die enkel voor houders van diplomatieke paspoorten geldt.

Er zijn andere overeenkomsten op het gebied van terug- en overname en/of visumvrijstelling in de maak met o.m. Armenië, Mongolië, Koeweit, de Filippijnen en Vietnam.

6.5.2. Samenwerken op stedelijk niveau inzake de effecten van migratiestromen

Naar aanleiding van het actuele vraagstuk van migratie vanuit derde landen zijn de beleidsprioriteiten in de Benelux bijgestuurd. Bijgevolg is geen enkel initiatief ontplooid in het kader van het project Urbiscoop-Migratie.

Het Urbiscoop-platform over intra-Europese migratie werd wel gehandhaafd.

7. FRAUDEPREVENTIE

De Benelux-landen hebben ervoor gekozen om hun samenwerking op het gebied van de fraudebestrijding te versterken. Dit blijkt uit het brede scala aan thema's waar aandacht aan is gegeven, maar vooral uit de resultaten die voorgelegd kunnen worden.

Daarbij komt opnieuw de voorlopersrol van de Benelux in beeld. Zo heeft de Europese Commissie een werkgroep opgericht, die bekijkt op welke manier de 'Social Network Analysis' (SNA) binnen Europa ingericht zou kunnen worden. De Benelux-landen hadden in 2015 nog de leiding over een tweede pilot met dit systeem dat sneller btw-fraudeurs kan opsporen, na een veelbelovende eerdere Benelux-pilot.

Tegelijkertijd werd nog eens bevestigd dat de samenwerking op trilateraal niveau ook werkt, als deze multidisciplinair is. De afgestemde controleactie tussen de fiscale overheidsdiensten, de Douane en de voedsel- en warenautoriteiten in de paardensector werd zo goed onthaald, dat na een eerste controle al snel een tweede volgde en zij samen kijken op welke manier de sector complianter gemaakt kan worden.

Binnen de Benelux was verder vooral aandacht voor het gebruik van gegevens en informatie. De landen worden namelijk geconfronteerd met een toename aan gegevens, ook vanuit het buitenland, en creatieve fraudeurs die zich economisch proberen te verrijken en op allerlei mogelijke manieren proberen uit de handen van de opsporingsdiensten te blijven. Dit stelt de landen dan ook voor de uitdaging om al deze gegevens, ondersteund door nieuwe en geavanceerde technieken en analysemethodes, om te vormen tot intelligence.

Tegelijkertijd kan een schijnbaar eenvoudige koppeling van gegevens en databanken tot mooie resultaten leiden, zoals blijkt uit het initiatief om de btw-teruggaafverzoeken te combineren met de beschikbare informatie over de fiscale schulden van een belastingplichtige.

De Belgische vice-eersteminister, tevens minister van Economie, lanceerde op 1 december dan nog het Benelux-coördinatiepunt ter preventie van de oplichting van bedrijven. De inspectiediensten kunnen op dit internetplatform gegevens uitwisselen op het moment dat nieuwe fraudeurs opduiken op het internet, waardoor ze sneller en preventiever kunnen optreden. Dit betreft eveneens een concrete actie die ervoor zal zorgen dat het misbruik, de fraude en de daarmee gepaard gaande verliezen minder groot zullen zijn.

Ten slotte hebben de drie landen verder actie ondernomen op het gebied van de efficiënte bestrijding van fraude en sociale dumping.

7.1. Fiscale samenwerking en strijd tegen de fraude

STRATEGISCH OVERLEG

Het Benelux Strategisch Overleg Fiscale Samenwerking en strijd tegen de fraude beheert, mandateert en verzekert de monitoring van de specifieke activiteiten van de Benelux Unie op het betreffende terrein. Dit Strategisch overleg kwam bijeen op 10 februari en op 27 oktober.

7.1.1. Opsporen van btw-carrouselfraude

In afwachting van het Europese proces, dat tijdrovend is ook al hebben zo goed als alle lidstaten aangegeven positief te staan tegenover de 'Social Network Analysis' (SNA), hebben de Benelux-landen besloten om in de tussentijd verdere ervaring op te doen met de SNA. Met dit systeem kan btw-carrouselfraude automatisch in kaart worden gebracht. De Benelux ligt aan de basis van deze tool.

Er werd op initiatief van de Benelux-landen een tweede SNA pilot opgestart. Het betrof een dynamische test (snellere analyse van de resultaten) waarbij zich ook andere lidstaten hadden aangesloten (o.m. Denemarken, Hongarije, Italië, Estland, Letland, Polen en Roemenië).

Voorts ging via kennisdeling en multilaterale controles bijzondere aandacht naar het fenomeen van de fraude binnen e-commerce.

7.1.2. Misbruik van rechtspersonen voor fiscale doeleinden

De landen hebben hun gezamenlijke analyse voortgezet om de detectiemethoden te verfijnen voor fenomenen waarbij personen met de grens spelen om de belastingdienst te ontwijken met name via Ltd's, Euro BV's, commanditaire vennootschappen en providers.

Er is een balans opgemaakt van het formulier Benelux24 (formulier voor informatie-uitwisseling), dat inspecteurs een indicatie geeft van het fiscale profiel van een ondernemer, een rechtspersoon of een natuurlijke persoon.

7.1.3. Koppelen van de btw-teruggaafprocedure aan de schuldendatabank

België en Nederland hebben een procedure ontwikkeld om openstaande schulden in de lidstaat van vestiging te verrekenen met een btw-teruggaafverzoek in een andere lidstaat.

Deze verrekeningsprocedure levert geld op en zorgt voor een effectievere terugbetaling van schulden aan de staatskas. Andere EU-lidstaten hebben reeds hun interesse getoond voor deze procedure.

7.1.4. Implementeren van een ondernemersvriendelijke Mini One Stop Shop

De Mini One Stop Shop (MOSS) is in werking getreden. Dit systeem biedt ondernemingen die telecommunicatie-, radio- en televisieomroepdiensten, elektronische of langs elektronische weg verrichte diensten verstrekken in andere EU-lidstaten, de mogelijkheid om zich voor de btw-aangifte in één lidstaat te registreren.

Tijdens de Benelux-Top van 29 april bevestigden de premiers het streven van de Benelux-landen om te verkennen onder welke voorwaarden het MOSS-platform verder kan worden uitgebouwd.

In dat licht hebben de drie Benelux-landen de nieuwe functionaliteiten van het systeem onderling getest. Zij zullen aanbevelingen doen richting Europese Commissie ter verbetering van de technische en functionele werking van de MOSS.

7.1.5. Aanpakken van onregelmatigheden bij de handel in elitepaarden

Tussen 16 en 20 september hebben de veterinaire en de voedselveiligheidsdiensten van de Benelux-landen met de steun van de douane en de belastingdiensten van de drie landen een wegcontrole uitgevoerd op het transport van elitepaarden in de Benelux-regio. Deze controle was erop gericht inbreuken op de veterinaire regelgeving alsook mogelijke gevallen van belastingfraude bij de handel in elitepaarden op te sporen. In totaal werden 58 paardentransporten gecontroleerd. Bijkomend vond in oktober een controle plaats op de naleving van de douanereglementering bij het verkeer van elitepaarden.

Via controles op het terrein willen de drie landen ook een beter inzicht krijgen in de transporten en financiële stromen met het oog op een effectievere aanpak en om mogelijke witwastransacties tegen te gaan.

Noordrijn-Westfalen (NRW) neemt deel aan deze samenwerking.

7.1.6. Uitbreiden van de fiscale administratieve samenwerking

Er werd met de deskundigen van de drie landen en in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de Europese Commissie een Benelux-themadag 'Invordering: versnelling met het oog op een hogere opbrengst en een verhoging van de compliance?' georganiseerd. Het doel van dit event was enerzijds om na te gaan of het invorderingsproces kan worden geoptimaliseerd op basis van elkaars ervaringen en anderzijds om te bezien welke initiatieven de Benelux-landen eventueel kunnen nemen om opnieuw een voortrekkersrol op het vlak van de invordering in Europa op te nemen, net als 60 jaar geleden bij de ondertekening van de Benelux-Overeenkomst ter zake.

Er werd een themadag over contante geldstromen georganiseerd. Dit thema heeft momenteel de aandacht van de Europese Commissie, die ook bij de themadag vertegenwoordigd was.

7.1.7. Optimaliseren van het gebruik van data om fraudeurs op te sporen

Op 26 maart werd een Benelux-themadag gewijd aan intelligence. Het doel van deze bijeenkomst was de experts van de drie landen onderling te informeren over hun aanpakken op het gebied van intelligence. Het ging daarbij om het verzamelen, verwerken en interpreteren van gegevens om fiscale fraude en misbruik op te sporen en te voorkomen.

Op 2 juni werd een verkennende vergadering georganiseerd voor experts op het gebied van systeemfraude. Zij presenteerden verschillende manieren waarop belastingplichtigen uit de drie landen op een georganiseerde wijze de overheid geld laten uitbetalen of vermijden om zelf geld te betalen op basis van gefingeerde of onjuiste gegevens. In de eerste plaats gaat het daarbij over belastingen, maar de belastingplichtigen beroepen zich ook op andere voorzieningen zoals sociale uitkeringen, toeslagen en andere premies.

7.1.8. Voorkomen van inbreuken op de accijnsprocedures

Op aangeven van de Nederlandse staatssecretaris van Financiën is in Benelux-verband een overleg georganiseerd over de accijnstarieven en de bijzondere regelingen die gelden in de drie landen, alsook de regeling in het kader van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Op basis van die informatie werd een overzicht opgesteld van de accijnstarieven van de meest gangbare accijnsplichtige producten van Nederland, Luxemburg en België.

Daarnaast heeft een kennisuitwisseling plaatsgevonden over het beleid dat de lidstaten voeren op specifieke accijnsonderdelen en in het bijzonder over de controle die wordt uitgeoefend binnen het 'Excise Movement and Control System' (EMCS).

7.2. Sociale reglementering en strijd tegen de fraude

Op 23 september werd op initiatief van de Belgische staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude de Benelux-Aanbeveling tegen grensoverschrijdende sociale fraude aangenomen.

De Belgische staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude heeft van bij zijn aantreden het belang van de Benelux in de strijd tegen sociale dumping benadrukt. Deze aanbeveling kwam in uitvoering van de intentieverklaring die de staatssecretaris in december 2014 aan zijn Nederlandse en Luxemburgse collega's bezorgde. Er werd vermeld dat door de structurele samenwerking tussen onze landen we de deloyale concurrentie voor onze bedrijven zullen tegengaan en we als Benelux samen ook meer gewicht in de schaal leggen in Europa, om dit internationale probleem aan te pakken.

Met deze aanbeveling gaan de regeringen van de Benelux-landen gezamenlijke initiatieven en maatregelen ontwikkelen om sociale fraude beter aan te pakken en hiermee een voortrekkersrol te vervullen richting de Europese Unie. België, Nederland en Luxemburg zullen samen fenomenen zoals sociale dumping, schijnconstructies, uitkeringsfraude, frauduleuze uitzendkantoren aanpakken. Dit is een verdere uitwerking van de afspraken die de drie landen maakten tijdens de Benelux-Sociale Top in 2014 en de Top van Benelux-Eerste ministers in 2015.

Daarnaast werd op 30 november en 1 december een conferentie gehouden rond 'de rol van regionale samenwerking in de Europese strijd tegen sociale dumping'. Tijdens deze tweedaagse conferentie wisselde de Benelux ervaringen uit met Frankrijk, de Scandinavische en Baltische landen, alsook met de Europese Unie waarbij de Belgische staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude de Benelux-aanbeveling aan de EU-commissaris overhandigde want hierin staan ook een aantal actiepunten voor Europa.

De Europese commissaris haalde dit Benelux-initiatief als een goed voorbeeld aan en stelde dat deze problematiek enkel kan worden aangepakt wanneer grensoverschrijdend wordt samengewerkt en de betrokken diensten eveneens samen aan de slag gaan. De Benelux doet dit met deze conferentie; de Benelux gaat dieper in op het onderwerp, aldus de commissaris.

STRATEGISCH OVERLEG

Het Benelux Strategisch Overleg Sociale reglementering en strijd tegen de fraude is op 19 mei bijeengekomen.

7.2.1. Opsporen van schijnconstructies en sociale dumping

De Benelux-partners hebben het Europese begrippenkader op het gebied van o.m. coördinatie, sociale zekerheid en detachering tegen het licht gehouden. Bedoeling is om te kijken of het begrippenkader moet worden aangepast aan de huidige omstandigheden binnen Europa.

Nederland en België hebben op 6 december 2010 een verdrag gesloten voor de ontwikkeling van de samenwerking en de wederzijdse administratieve bijstand op het gebied van de sociale zekerheid. Dit verdrag is op 1 oktober in werking getreden. Bovendien hebben België en Luxemburg op 5 februari een soortgelijk verdrag ondertekend waarvoor momenteel een goedkeuringsprocedure loopt.

Er is een vergelijking gemaakt van de gegevens van de Belgische Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Nederlandse Sociale Verzekeringsbank met betrekking tot personen, waarvoor in België een Limosa-melding is gedaan, maar die niet in het bezit zijn van een A1-verklaring uit Nederland. Deze vergelijking heeft aangetoond dat er sprake is van mismatches, gebrekkige gegevens of communicatie, verhoogde risico's, ... Deze testcase zal daarom een vervolg krijgen.

Daarnaast hebben de lidstaten elkaar op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen en initiatieven die betrekking hebben op de identiteitscontrole op de werkvloer, met het streven elkaar te inspireren en te kijken hoe in de toekomst naar een afstemming toegewerkt kan worden.

7.2.2. Optimaliseren van de opsporing van frauduleuze uitzendkantoren

De partners hebben de dossiers die een risicoprofiel en grensoverschrijdende aspecten vertonen, geïnventariseerd. Dit dient als startpunt voor gezamenlijk optreden, in de vorm van bijvoorbeeld gemeenschappelijke inspecties of controles. De landen hebben overigens toegezegd om gezamenlijke controles uit te voeren voor zover dit capaciteitsgewijs mogelijk is. Dit draagt verder bij aan een goede samenwerking tussen de deskundigen van de drie landen.

Datamining, het ter beschikking stellen van gegevens, en risicoanalyses, hadden de aandacht.

7.2.3. Tegengaan van uitkeringsfraude

Elk land heeft zijn eigen systeem om personen te identificeren waardoor er niet altijd een match is op het gebied van de identificatie. Daarom hebben de landen een inventaris gemaakt van de gegevens die ze van elkaar nodig hebben om te weten te komen om welke persoon het precies gaat en welke sociale uitkeringen, premies of loon deze persoon ontvangt in een ander land. Daarvoor zullen simulaties worden gedraaid.

De volgende stap is het opzetten van systemen om daadwerkelijk tot een gegevensuitwisseling te komen.

7.3. Aanpakken van oplichting van bedrijven

7.3.1. Paal en perk stellen aan oplichting van bedrijven en het nader ontwikkelen van het Benelux-coördinatiepunt

In navolging van de ondertekende Benelux-Aanbeveling inzake misleidende handelspraktijken tussen bedrijven is begonnen aan de ontwikkeling van een Benelux-coördinatiepunt ter preventie van de oplichting van bedrijven, onder meer aan de hand van acquisitiefraude. Dit proces werd in het najaar afgerond en cumuleerde zich tot de officiële lancering en presentatie van de omgeving door het Comité van Ministers op 1 december.

De 'International Mass Market Fraud Working Group' (IMMFWG) vond plaats van 3 tot 5 november en werd bijgewoond door een 40-tal overheden en fraudebestrijdingsautoriteiten uit de hele wereld, waaronder het FBI, de Belgische Economische Inspectie en de Nigeriaanse overheid. Het Secretariaat-Generaal nam eenmalig deel aan deze werkgroep en gaf een toelichting over zijn activiteiten op het vlak van fraudebestrijding.

D. BENELUX ALS KENNISCENTRUM EN PROEFTUIN VOOR EUROPA

1. EEN PLATFORM VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

Het Secretariaat-Generaal ondersteunde als kenniscentrum van grensoverschrijdende samenwerking, in overleg met de partners, diverse lokale overheden en organisaties bij het opzetten van een grensoverschrijdend samenwerkingsverband op basis van het beschikbare Europees en Benelux-instrumentarium. Hierbij vond onder meer nauwe samenwerking plaats met grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden, zoals Euregio Maas-Rijn, Euregio Scheldemond, Benego, de MAHHL-samenwerking, Baarle en andere.

Terwijl in de Benelux-landen het afgelopen jaar een start werd gemaakt met de voorbereiding van de ratificatie van het Benelux-Verdrag inzake Grensoverschrijdende en Interterritoriale Samenwerking van 20 februari 2014, organiseerde het Secretariaat-Generaal alvast een eerste kennismakingsronde met betrekking tot de mogelijkheden van dat Verdrag. Dat gebeurde door middel van zgn. roadshows waarbij in een viertal bijeenkomsten langs de Vlaams-Nederlandse grens toelichting werd gegeven op de mogelijkheden van het Verdrag, dat via de Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) een vooruitstrevend instrument biedt voor grensoverschrijdende samenwerking met rechtspersoonlijkheid. Tegelijkertijd werd de brochure 'Grensoverschrijdend Samenwerken' in de Benelux gepubliceerd.

Samenwerkingsverbanden deden ook het afgelopen jaar een beroep op het Secretariaat-Generaal voor advies en steun in het geval van juridische aanpassingen aan de bestaande samenwerking, zoals het geval bij de uitbreiding van de GOL's Aan-Z en Gent-Terneuzen.

Op basis van zijn expertise is het Secretariaat-Generaal actief betrokken bij het Nederlandse GROS-overleg (Grensoverschrijdende Samenwerking) en adviseert het bij de opvolging van de GROS-actielijsten en het grensoverschrijdende actieteam.

2. ONTWIKKELING VAN HET BENELUX-RECHT

Er vond een juridische verankering van de Benelux-samenwerking plaats op meerdere beleidsterreinen. Door middel van Benelux-Beschikkingen werden juridisch bindende afspraken gemaakt tussen de betrokken overheden op het gebied van de erkenning van diploma's hoger onderwijs, het veiligstellen van de voedselketen en het faciliteren van grensoverschrijdend wegtransport. Daarnaast werden Benelux-Aanbevelingen gedaan met het oog op verdere samenwerking rond de strijd tegen de sociale fraude, het bevorderen van de duurzame mobiliteit en het versterken van de interne markt voor detailhandel, alsook met het oog op de vaststelling van convergerende einde-afvalcriteria voor gerecycleerd papier. De Benelux-samenwerking resulteerde ten slotte in een aantal nieuwe verdragen, één op het gebied van de jacht en de vogelbescherming (opgesteld door het Comité van Ministers) en twee betreffende personenverkeer met Kazachstan (niet opgesteld door het Comité van Ministers).

Deze juridische instrumenten zijn voorafgaand getoetst door het Benelux Comité van Juristen en na hun ondertekening in het Benelux-Publicatieblad bekendgemaakt (met uitzondering van de genoemde verdragen met Kazachstan, welke het traditionele stamien volgen van de door de Benelux-landen met derde landen gesloten overeenkomsten inzake terug- en overname en visumvrijstelling).

Daarnaast werden een aantal handelingen verricht betreffende de interne werking van de instellingen of organen van de Benelux Unie. Zo heeft het Benelux-Gerechtshof een nieuw reglement op de procesvoering opgesteld dat is afgestemd op de nieuwe context waarin het Hof zal werken en in het bijzonder de bijkomende bevoegdheden die het zal krijgen ten gevolge van het (tot op heden nog niet in werking getreden) Protocol van 15 oktober 2012. Een voorbereidende toetsing van dat reglement werd aangevat door het Benelux Comité van Juristen wat betreft de conformiteit ervan met het toepasselijk verdragsrechtelijk kader, dit met het oog op de verdere analyse van het reglement en de uiteindelijke goedkeuring ervan door het Comité van Ministers conform het jaarplan 2016. Voorts werd het huishoudelijk en procedurereglement van de nieuwe Raadgevende Commissie bevoegd inzake rechtsbescherming van personen in dienst van de Benelux-Organisatie voor de Intellectuele Eigendom door het Comité van Ministers goedgekeurd. Volledigheidshalve wordt ten slotte verwezen naar de totstandkoming van een nieuw (tot op heden nog niet in werking getreden) verdrag ter vervanging van de Overeenkomst waarmee de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad werd ingesteld; dit verdrag werd ondertekend door de regeringen tijdens de lancering van het jaarplan 2015 van de Benelux Unie.

3. MONITORING VAN SAMENWERKING INZAKE EU-REGELGEVING

Op 16 december heeft het Comité van Ministers kennis genomen van een overzicht van de werkzaamheden die in 2015 in de Benelux-werkgroepen hebben plaatsgevonden met betrekking tot de implementatie van EU-regelgeving en van de eruit voortvloeiende resultaten. In dit jaarverslag wordt nadrukkelijk verwezen naar de betrokken samenwerking voor zover zij afstemming tussen de landen of concrete gezamenlijke acties behelst, dan wel de voortrekkersrol van de Benelux binnen de EU concreet vorm geeft.

Wat betreft de omzetting van EU-richtlijnen, heeft het Comité van Ministers op 16 december kennis genomen van de opvolging die gegeven werd aan de eerder genomen besluiten van 2014 hieromtrent. Dit betreft met name een bijeenkomst die heeft plaatsgevonden op 29 juni tussen de drie landen op hoogambtelijk niveau, met deelname van hun Permanente Vertegenwoordigingen bij de EU, waar pragmatische afspraken zijn gemaakt met het oog op een sterkere synergie tussen werkzaamheden in het kader van de Benelux Unie en onderhandelingen op het niveau van de EU.

4. SAMENWERKEN MET ANDERE (DEEL)STATEN EN INTERNATIONALE ORGANISATIES

Het Secretariaat-Generaal onderhoudt contacten met andere internationale samenwerkingsverbanden zoals de Europese Unie, de Grande Région, de Internationale Maascommissie en de Internationale Scheldec commissie of met de aangrenzende gebieden in Duitsland en Frankrijk in het kader van de uitvoering van het Gemeenschappelijk Werkprogramma 2013-2016.

Noordrijn-Westfalen (NRW)

Samenwerking Benelux Unie – Noordrijn-Westfalen (NRW)

De samenwerking tussen Noordrijn-Westfalen (NRW) en de Benelux-landen werd verder geïntensiveerd en uitgebreid. Zo konden naast de reeds bestaande projecten en werkgroepen de volgende thema's en aandachtspunten worden opgepakt met deelname vanuit Noordrijn-Westfalen (NRW):

- Om de hervorming van de energiesector te faciliteren, heeft de Benelux Unie het zgn. Benelux Energie Expertise Netwerk (BEN!EX) opgezet, waarbij de 'EnergieAgentur.NRW' vanuit NRW zich als partner heeft aangesloten. Bedoeling is dat leden en partners kennis en ervaring over de overgang naar een duurzame energievoorziening kunnen delen (project 1.3.4.).
- Met betrekking tot natuur- en milieubescherming en met name op het gebied van de biodiversiteit werd projectmatige samenwerking rond de thema's jacht en biodiversiteit in rivieren opgestart, waarvoor het Noordrijn-Westfaalse ministerie van Milieu verantwoordelijk is (project 2.2.1. en 2.2.2.).
- Met het oog op de totstandbrenging van een geïntegreerde, grensoverschrijdende arbeidsmarkt werden ten behoeve van de arbeidsmobiliteit additionele gemeenschappelijke projecten geïnitieerd resp. verder uitgewerkt: optimalisering en ontwikkeling van het grensarbeidersportaal en inventarisatie en uitwisseling van vergelijkbare statistische arbeidsmarktgegevens (project 3.1.2.1.). De belemmeringen bij de erkenning van beroepskwalificaties op de Nederlands-Duitse arbeidsmarkt op het gebied van opvoeding en zorg werden op initiatief van het ministerie van Werkgelegenheid van NRW voor de eerste keer met wetenschappelijke ondersteuning geïnventariseerd en samen met de uitvoeringsinstanties onderzocht. Het proces wordt in 2016 op het niveau van de Benelux Unie voortgezet (project 3.1.1.).
- Op basis van het actieplan SENNINGEN 2013-2016 werden twee nieuwe werkgroepen opgericht waarin het Noordrijn-Westfaalse ministerie van Binnenlandse Zaken participeert. De ene werkgroep houdt zich bezig met de zgn. bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit (SENN-BA, project 6.3.1.) en de andere met de grensoverschrijdende samenwerking tussen hulpdiensten (SENN-SECOURS, project 6.4.3.).

Voorts werd de grensoverschrijdende samenwerking tussen de Benelux Unie en Noordrijn-Westfalen (NRW) voortgezet in onderstaande projecten en werkgroepen:

- Verbeteren van de energie-efficiëntie in steden (project 1.3.1.)
- Verbeteren van de luchtkwaliteit (project 2.1.2.)
- Beheersen van afvalstromen (project 2.1.4.)
- Diergezondheid (project 2.3.1.)
- Voedselveiligheid (project 2.3.2.)
- Arbeidsmobiliteit (project 3.1.2.)
- Portaal en brochures voor grensarbeiders (project 3.1.2.1.)
- Deelname aan het Directiecomité Verkeer en Vervoer
- Duurzame mobiliteit in steden (project 5.3.3.)
- Samen oefenen (project 6.1.3.)
- Verlenen van bijstand (project 6.1.4.)
- Uitwisselen van informatie tussen crisiscentra (project 6.4.1.)
- Samenwerking op het vlak van risicoanalyse en -identificatie (project 6.4.4.)
- Fiscale fraude bij de handel in elitepaarden (project 7.1.5.)

Euro Contrôle Route

Het verzelfstandigingsproces van ECR werd voortgezet. Een eerste fase van de evolutie naar een EGTS werd afgerond.

Daarnaast werden er verschillende opleidingen en grensoverschrijdende controles georganiseerd. De secretaris-generaal van de Benelux woonde een multi-agency actie aan de Belgisch-Nederlandse grens bij.

Schelderaad

De op 15 april 2014 formeel door de Nederlandse en de Vlaamse ministers van Transport ingestelde Schelderaad, waarvan het Secretariaat-Generaal het voorzitterschap en secretariaat voert, heeft tot doel om de stakeholders in het Schelde-estuarium proactief te betrekken bij de voorbereiding en uitvoering van beleid met betrekking tot de Schelde. De Schelderaad kan adviezen geven aan de intergouvernementele Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie (VNSC), waarin de centrale overheden van Nederland en Vlaanderen vertegenwoordigd zijn. Het overleg volgt de agenda van het ambtelijke college van de VNSC. De Schelderaad wordt proactief betrokken bij het VNSC onderzoeksprogramma 'Agenda voor de Toekomst'.

Met betrekking tot de nieuwe sluis van Terneuzen werd, in februari, door de stakeholders in de Schelderaad die in het verleden ook betrokken waren bij dit dossier een gezamenlijke brief ondertekend waarin zij hun steun uitspreken voor de gekozen voorkeursvariant. Deze brief werd bijgesloten bij het dossier voor de aanvraag van Europese subsidie voor de bouw van de sluis.

In juni werd een gezamenlijk advies aan het politiek college van de VNSC vastgesteld met betrekking tot de vragen welke door de leiding van het INTERREG project EMOVE aan de Schelderaad waren gesteld over twee specifieke voorstellen die uit het project waren voortgekomen: 'buitenboordmotor Schelderaad' en 'Groeiland door wisselpolders'.

Verder werd middels een gezamenlijk advies de wenselijkheid van een Vlaamse-Nederlandse governance met betrekking tot het project Vlaamse Baaien uitgesproken met proactieve betrokkenheid van de Schelderaad.

Internationale Maascommissie en Internationale Scheldecommissie

Aangezien water een samenwerkingsthema is dat in verschillende gremia wordt behandeld, is het belangrijk dat afstemmingen plaatsvinden om dubblures te vermijden. Een waarnemersstatus maakt het de respectieve instellingen mogelijk om zo veel mogelijk profijt uit deze samenwerkingsvorm te halen door elkaar wederzijds te versterken. Dat is de reden waarom het Secretariaat-Generaal ook een waarnemersstatus bij de Internationale Scheldecommissie (ISC) heeft gevraagd en verkregen.

Zowel de ISC als de Internationale Maascommissie (IMC) hebben als sprekers ook bijgedragen aan het programma van de Benelux-studiedag over de relatie "hydro-elektriciteit/biodiversiteit" van 30 april (cf. punt 2.2.2.).

Verder heeft de ISC ook bijgedragen aan het programma van een verkennende Benelux-workshop 'Klimaatverandering en Rampenrisicovermindering in de Benelux' die op 12 november was georganiseerd (cf. punt 2.1.1.).

Ten slotte heeft de ISC eind 2015 haar Masterplan Vis aangenomen. Dit vormt ook een antwoord op de Benelux-Beschikking inzake de vrije migratie van vissoorten in de hydrografische stroomgebieden van de Benelux-landen en, via die weg, wordt ervoor gezorgd dat Frankrijk ook bij de doelstellingen van deze Benelux-Beschikking wordt betrokken.

Beschikkingen

BESCHIKKING van het Benelux Comité van Ministers tot benoeming van een effectief lid in de Raadgevende Commissie bevoegd inzake ambtenarenrechtspraak voor de personen in dienst van de Unie – M (2016) 3

Het Benelux Comité van Ministers,

Gelet op artikel 8 van het Aanvullend Protocol bij het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof inzake de rechtsbescherming van de personen in dienst van de Benelux Economische Unie, ondertekend te 's-Gravenhage op 29 april 1969,

Gezien beschikking M (2012) 14 van het Benelux Comité van Ministers tot benoeming van een effectief lid in de Raadgevende Commissie "ambtenarenrechtspraak",

Op voorstel van de Luxemburgse Minister van Buitenlandse Zaken,

Heeft het volgende beslist:

Artikel 1

Mevrouw Daniela HOLDERER, "*Conseiller de Légation adjoint*", bij het ministerie van Buitenlandse Zaken te Luxemburg, wordt benoemd tot effectief lid in de Raadgevende Commissie.

Artikel 2

Beschikking M (2012) 14 van het Benelux Comité van Ministers tot benoeming van een effectief lid in de Raadgevende Commissie "ambtenarenrechtspraak" wordt opgeheven.

Artikel 3

Deze beschikking treedt in werking op de dag van ondertekening.

Gedaan te Luxemburg, op 18 april 2016.

De Voorzitter van het Comité van Ministers,

J. ASSELBORN

BESCHIKKING van het Benelux Comité van Ministers tot aanwijzing van een nieuwe Luxemburgse commissaris – M (2016) 4

Het Benelux Comité van Ministers,

Gelet op artikel 6, lid 2, onder a), en artikel 22, lid 2, van het Verdrag tot instelling van de Benelux Unie, alsook de Verklaring gedaan bij de ondertekening van dit Verdrag op 17 juni 2008,

Gelet op artikel 2 van de Overeenkomst van 14 januari 1964 ter uitvoering van artikel 37, lid 2, van het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie,

Overwegende dat beschikking M/adm (2009) 3 van de Ministeriële Werkgroep voor Administratieve Zaken van 24 november 2009 tot benoeming van een nieuwe Luxemburgse commissaris is vervallen ingevolge de pensionering van de heer Victor CLEMENT,

Op voordracht van de secretaris-generaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken van het Groothertogdom Luxemburg,

Heeft het volgende beslist:

Artikel 1

Mevrouw Esther MERTES, "*inspecteur principal 1er en rang*" bij het ministerie van Buitenlandse Zaken van het Groothertogdom Luxemburg wordt aangewezen als Luxemburgse commissaris ten behoeve van het toezicht op de uitvoering van de begroting van de instellingen van de Benelux Unie.

Artikel 2

Deze beschikking treedt in werking op 1 april 2016.

Gedaan te Luxemburg, op 2 juni 2016.

De Voorzitter van het Benelux Comité van Ministers,

J. ASSELBORN

Prejudiciële vragen

BENELUX-GERECHTSHOF – Zaak A 2015/1 – BVBA UPPER AT HOME tegen BVBA THE WORKS – Verzoek om een prejudiciële beslissing, gedaan bij tussenvonnissen van de rechtbank van koophandel Antwerpen, inzake BVBA Upper At Home tegen BVBA The Works

De rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, heeft bij een in bovengenoemde zaak (A/15/3831) gewezen tussenvonnis van 18 november 2015 – ontvangen ter griffie van het Benelux-Gerechtshof op 7 december 2015 – dit Hof verzocht uitspraak te doen over de navolgende vraag van uitleg met betrekking tot het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom (merken en tekeningen of modellen):

“Kan de houder van een merk dat door de rechter vervallen werd verklaard, nog rechten die uit dat merk voortvloeien inroepen ten aanzien van andere partijen dan haar wederpartij in de zaak die aanleiding heeft gegeven tot de vervallenverklaring, (1) in de periode waarin tegen de vervallenverklaring nog rechtsmiddelen mogelijk of aanhangig zijn of (2) zolang het verval nog niet is opgenomen in het Merkenregister?”

SECRETARIAAT-GENERAAL
Regentschapsstraat 39
1000 Brussel

Het Benelux Publicatieblad wordt uitgegeven door het Secretariaat-generaal van de Benelux Unie en is verkrijgbaar in het Nederlands en het Frans.

Op de website www.benelux.int kunt u het Benelux Publicatieblad raadplegen en kunt u zich inschrijven voor de mailinglist. U vindt er eveneens de regelgeving van de Benelux Unie.